

NAŠE DELO

Pred nami je 8. kongres Zveze sindikatov Slovenije

VEVČE, OKTOBER — V teh dneh je skorajda končana javna razprava o osnutkih sklepov 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije, ki bo 7. in 8. novembra v Celju.

Kongres se sestaja prav v času, ko delavski razred uveljavlja nove samoupravne odnose na vseh področjih združenega dela. Dejstvo je, da imajo sindikati, kot največja razredna organizacija, pri tem še posebno odgovorno vlogo. Nič manjše pa niso njihove naloge. Smerokaz za delo so smernice X. kongresa ZKJ in dokumenti VII. kongresa ZKS. Ker smo v snovanju teh dokumentov sodelovali in jih sprejeli, so zdaj naše delo in življenje.

Naloge in cilji kongresa so odraz političnega snovanja in razpoloženja delavcev, ki je že dolgo zorelo. Delavci hočemo razreševati družbena in gospodarska vprašanja na samoupravnih temeljih in vplivati na svoj družbeni, materialni in socialni položaj. Prepričani smo, da bo 8. kongres sprejel take sklepe, ki bodo izražali razredne interese delavcev, opredelili naloge in odgovornost in dali vso podprko udeležbe v samoupravnem procesu.

V osnutkih sklepov izhajajo sindikati iz opredeljenih nalog in ciljev, ki zadevajo delavce v združenem delu, opredeljuje njihovo samoupravno moč in pobudo, vpliv na ustvarjanje in deli-

tev dohodka in vse tokove družbene reprodukcije.

V osnutkih sklepov je večkrat izraženo, kaj in kdo še zavira ali celo preprečuje, da delavci v organizacijah združenega dela le prepočasno uveljavljajo svoje neodtujljive pravice in dolžnosti. Prav sindikati se bodo borili proti vsem, na kateremkoli delovnem mestu, če ne upoštevajo določb nove ustave in idejnopolitičnega programa.

V naši organizaciji združenega dela smo se pogovarjali, kaj hočemo in kaj moramo storiti za interese delovnih ljudi, ni pa s tem rečeno, da smo se dogovorili. Spremljati nas mora interes za večjo produktivnost, za boljše gospodarjenje, da bi dosegli na eni strani toliko, kolikor je potrebno za potrebe članov kolektiva in njihove družine, na drugi strani pa toliko, kot je potrebno za širšo družbeno skupnost.

Vsebinska sklopov 8. kongresa sindikatov je bogata, vsestranska in vredna uresničenja. Obravnava razvoj samoupravljanja v organizaciji združenega dela in v drugih samoupravnih interesnih skupnostih, pravično delitev osebnih dohodkov, kadar in če je ustvarjen dohodek.

Pomemben del nalog v sklepkih posvečajo sindikati utrjevanju socialne varnosti in obvladovanju socialnih razlik. Kritični so do vseh družbenih ukrepov, ki urav-

navajo to področje. V sklepkih 8. kongresa mora dobiti in najti vsaka raven sindikalne organizacije svoje naloge. To so naloge organiziranega članstva za organizirano članstvo. Zato je tudi bila in je priprava na kongres zadeva vsega članstva in predstavlja odgovornost sindikalnih funkcionarjev od osnovnih organizacij do zveze sindikatov. Ta odgovornost pa mora biti prisotna zlasti pri uresničevanju sklepov. Šele potem bodo rezultati kongresa dobili svojo pravo vsebino.

O sklepkih dokumentih, ki jih bo kongres sprejel, je bilo na več mestih že pisano. Da pa bi bili člani kolektiva oz. sindikata s tem res seznanjeni, navajamo te dokumente tudi v našem glasilu po vrstnem redu, kot so v osnutku:

— nadaljnje razvijanje samoupravljanja delavcev in temeljnih in drugih organizacijah združenega dela,

— naloge sindikatov pri razvijanju samoupravnih interesnih skupnosti,

— naloge sindikatov za uveljavljanje delavske kontrole,

— produktivnost dela in sistemi razporejanja dohodka v TOZD,

— samoupravni odnosi pri razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke,

— naloge sindikatov na področju planiranja in družbenoekonomskega sistema,

— utrjevanje socialne varnosti in obvladovanje socialnih razlik,

— delovne in življenjske razmere delavcev,

— razvoj stanovanjskega gospodarstva,

— preobrazba vzgoje, izobraževanja in kulture na samoupravnih osnovah,

— naloge na področju kulture in znanosti,

— oddih in rekreacija delavcev,

— organiziranost, kadrovska politika in izobraževanje v sindikatih,

— obveščanje in samoupravno komuniciranje,

— ljudska obramba in družbena samozaščita,

— sindikati in naši delavci v tujini,

— mednarodna dejavnost sindikatov in sodelovanje z naprednimi sindikalnimi gibanji.

Sprejeti sklepni dokumenti so osnova:

— za sprejemanje sprotnih akcijskih programov in njihovih nosilcev na vseh ravneh sindikalnega delovanja,

— za sprotno kritično spremljanje, kako uspešno se uresničujejo sprejeti sklepi, in za ugotavljanje politične odgovornosti,

— za organizirano usklajevanje družbenih akcij z drugimi družbenimi dejavniki, zlasti v SZDL in za delovanje delegacij ter delegatov,

— za delovanje sindikalnih organizacij na vseh ravneh, da v skladu s sprejetimi sklepnimi dokumenti kongresa sprejmejo lastne programe.

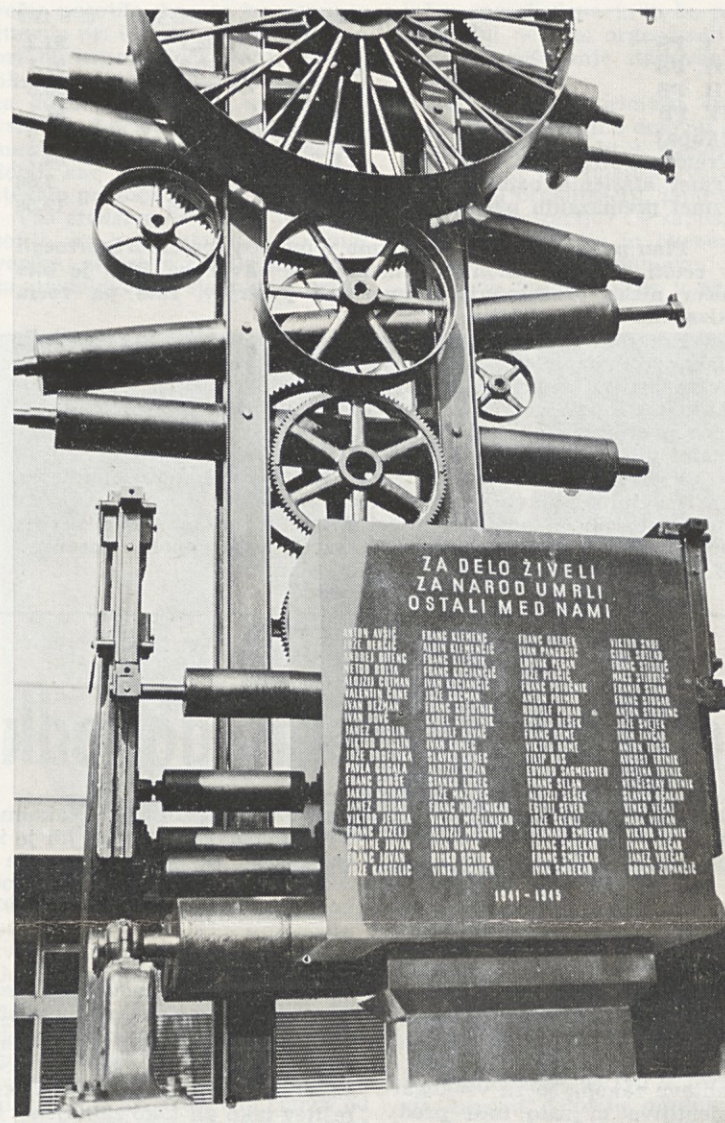
GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA

PAPIRNIC KOLIČEVO

Prvoborce, talce, umrle v taboriščih in vse druge, ki so dali življenja za svobodo, smo počastili s spomeniki. Na dan mrtvih se bomo ustavili na mestu spomina, morda tudi prižgali svečo ali položili šopek rož.

Plin bo nov energetski vir

VEVČE, OKTOBER — Poslovni odbor za zemeljski plin pri Poslovnem združenju za energetiko SRS je povabil našo delovno organizacijo k pristopu v Poslovno skupnost za izgradnjo plinovodnega omrežja v SRS.

Energetski oddelek je predlagal delavskemu svetu, da podjetje pristopi k temu združenju zaradi naslednjih razlogov:

— glede na težave z oskrbo premoga in sedaj mazuta za potrebe kotlov je oskrba s plinom na osnovi projekta, ki nam je bil predložen, sigurnejša,

— ponuja se nam nadaljnja možnost, da z dograditvami na kotlu izmenjaje kurimo z mazutom ali z zemeljskim plinom,

— zemeljski plin je kot energetski vir v kotlarni in zaradi

večnamenske uporabe perspektivno in visoko kvalitetno gorivo,

— pri razvoju tehnologije proizvodnje papirja, t.j. uvedbi dodatnega sušenja papirja z infra grelci, ki so predvideni pri preznem stroju, IV. PS in kasneje pri novem V. PS, je ekonomični izračun pokazal, da je sušenje s plinskimi grelci v primerjavi z električnimi grelci cenejše in sigurnejše,

— pri uporabi zemeljskega plina odpadejo težave s skladičenjem, vezava obratnih sredstev in vrsta drugih režijskih opravil,

— spomniti velja, da smo dobili soglasje za postavitev nove toplarne od Republiškega inšpektorata na osnovi zagotovila, da bomo prešli iz začasnega mazutnega na plinsko gorivo, takoj, ko bo to mogoče.

Do leta 1980, ko je predvidena dobava zemeljskega plina slovenskim porabnikom, bomo pripravili vse potrebno za uporabo tega goriva.

Delavski svet je potrdil predlog energetskega oddelka, da podjetje pristopi v Poslovno skupnost za izgradnjo plinovodnega omrežja v SRS. Za podpisnika samoupravnega sporazuma o združenju sredstev za realizacijo gazifikacije v SRS in delegata v Poslovni odbor za zemeljski plin pa je delavski svet pooblastil tov. Danila Škerbineka, dipl. ing.

Papirnica Količevo tokrat ni ničesar prispevala za naše skupno glasilo. Upam, da ga bodo člani količevskega kolektiva kljub temu radi prebrali

Urednik

Delegat na 8. kongresu sindikatov je tovariš Franc Ambrož. Obljubil je, da bo za bralce Našega dela napisal o vtisih s kongresa

Združene papirnice Ljubljana

Gibanje proizvodnje v mesecu septembru 1974

	Plan	Doseženo	
		IX. 1974	I.—IX. 1974
Klasični papirji	100	121,5	106,6
Premazani papirji	100	68,8	83,7
Skupaj:	100	101,3	97,8
Lesovina	100	84,8	102,9
Tapete	100	60,9	43,5
Izvoz ton	100	43,9	84,9
Izvoz \$	100	78,1	127,3

Izkoriščanje zmogljivosti papirnih ter premaznega stroja

	IX. 1974	φ I.—IX. 1974	φ I. 1973
I. PS	94,2	92,1	91,2
II. PS	97,6	90,8	91,1
III. PS	93,8	89,9	90,5
IV. PS	95,4	90,8	91,1
Skupaj	94,6	90,9	91,0
Premazni stroj	42,1	61,7	64,7
Izmet klasičnih papirjev %	7,36	7,20	7,56
Izmet premazanih papirjev	14,49	19,96	13,58

Plan proizvodnje papirjev smo v mesecu septembru presegli v celoti. Zaradi remonta in mehanskih okvar na PRS je bila sicer nizka proizvodnja premazanih papirjev, zato pa večja klasičnih vrst papirjev.

Program klasičnih vrst je obsegal ca. polovico univerzalnih tiskarskih papirjev, sledijo jim bankpost, pigmentirani ter peresnolahki papirji, ciklostil od srednjefinih vrst pa tapetni papirji. Od proizvodnje premazanih papirjev je bila dobra polovica premazana obojestransko. Zastoji na PS so ostali na normalni višini, prav tako tudi izmet.

Proizvodnja lesovine je bila nizka zaradi manjše potrebe po lesovini ter okvare izžemalnega bobna.

Proizvodnja tapet se počasi dviga, je pa še vedno znatno pod planirano količino. Temu je vzrok še nepopolno zasedena II. izmena ter previsoko postavljen plan.

Aktivnost komunistov

VEVČE, OKTOBER — Aktivnost komunistov se je s pričetkom jeseni močno povečala. V 14 dneh smo se sestali trikrat in če ne bo ostalo samo pri sklepih, bo delo koristno opravljeno.

12. redni sestanek:

• **Informacija o sovražni dejavnosti** — informbiri. Seznanjeni smo bili z nekaterimi podrobnostmi o vrinjeni skupini informbirojcev, ki so imeli v aprilu letos v črnogorskem primorju sestanek »nove partije«. Čeprav je njihov namen jasen in za nas nerazumljiv, so bili kmalu razkrinkani in so sedaj že obsojeni. Peščici vrinjencev iz prijateljskih držav je naletela na ostro obsodbo vseh državljanov. Varnostni organi pa so ponovno dokazali svojo budnost in pripravljenost, da v sličnih primerih reagirajo z enako ostrino kot sedaj v tem primeru.

• Osnutek statutarnega sklepa

o organiziranosti in delovanju organizacije K v občini. V skladu s spremembami, ki jih prinaša nova ustava in nov statut ZKS in ZKJ, ki sta bila sprejeta na pravkar končanem VII. kongresu ZKS in X. ZKJ, se je napravil osnutek statuta za člane ZK naše občine. V pojasnjevanju novosti je bilo poudarjeno:

— poudarjene so odgovornosti posameznih izvoljenih funkcionarjev in članov komisij,

— precizirana so področja delovanja in ustanavljanja aktivov komunistov,

— dana je možnost organiziranja komunistov v oddelkih, predvsem v večjih organizacijah (primer p. Vevče),

— v sestavljenih ali združenih OZD se lahko ustanovi Svet ZK (primer ZP slovenskih papirnic),

— komunisti, vključeni v OZK v tovarni, so dolžni aktivno politično delovati tudi v krajevni skupnosti,

— podane so naloge in pristojnosti vseh komisij, ki so ustanovljene pri občinski konferenci. Poudarjena je njihova samostojnost,

— mandat občinske konference in njenih organov traja 4 leta (prej 2).

Z nekaterimi pripombami in vprašanji, ki jih bomo posredovali občinski konferenci, smo nato osnutek sprejeli.

• Kriteriji za odlikovanja

Podprli smo predlog komisije za odlikovanja. Člani ZK menimo, da bodo kandidati, izbrani na osnovi teh kriterijev, res tisti najzaslužnejši, ki odlikovanje tudi zaslužijo.

• Dodatni prispevek za Kozjansko

Seznanjeni smo bili s Samoupravnim sporazumom o gradnji osnovne šole v Ponikvah, ki so ga sklenili ljubljanski kolektivi. Dodatna sredstva nekaj čez 300 starih milijonov naj bi zbrali do 15. oktobra, da bo delo uspešno steklo in da bodo tamkajšnji otroci prihodnje šolsko leto dočkali v novih učilnicah. Naš kolektiv bo z glede na ustvarjeni dohodek prispeval 50.000 din. Ostala sredstva nad 300 starih milijonov pa bodo zbrana iz sredstev stanovanjskega sklada, sredstev zavarovalnic in rezervnega sklada SRS. Obveščeni smo tudi, da bo koordinacijski odbor za odpravo posledic potresa v kratkem obvestil vse občane z dosedanjim načinom porabe sredstev in s plani za bodoče (kar je bilo med tem že storjeno).

• Združenje papirne industrije

Člani ZK smo izrazili nezadovoljstvo z dosedanjim načinom dela združevanja. Pripombe so bile predvsem na račun slabe obveščeni kolektiva, o nemoči družbenih in političnih organizacij v kolektivih, ki so se pokazale predvsem ob razpisu za mesto predsednika kolegija združenih papirnic. V zaključku pa je bila poudarjena želja komunistov, da aktivno sodelujejo pri oblikovanju nove združene organizacije.

• Stanovanjska problematika

Področje, o katerem se je do sedaj vse premalo razpravljalo, je poleg drugih tudi reševanje stanovanjskih vprašanj. Ze zdaj potrebe ne zadovoljujemo, v bodoče ob novem V. PS pa bo to še težje. O tem vprašanju se bomo pogovorili na naslednjem sestanku.

3. izredni sestanek

• Manevri »Jesen 74«

Na kratkem, toda izčrpnem sestanku smo bili obveščeni o manevrih, ki potekajo na cerkniškem področju in v katerem sodelujejo predvsem člani SLO. Ze dosednji rezultati so pokazali izredno pripravljenost braniteljev, saj so v najtežjih pogojih svoje naloge opravili 100 %. Seznanjeni smo bili tudi z manevri, ki se vrše v sosednji državi in ki so političnega značaja.

3. redni sestanek

• **Razprava o samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu.** Malo pozno, toda ne prepozno, smo tudi komunisti razpravljali o najvažnejšem dokumentu, ki opredeljuje vlogo delavca v združenem delu. V uvodni obrazložitvi nam je bil podan način, s katerim bomo sprejemali omenjeni predlog ter njegove glavne določbe in razlike, ki jih pogojuje nova ustava. V nadaljnji razpravi je prišlo do nekaj konkretnih predlogov za spremembo predloga. Končni sklep sestanka pa je bil, da naj se po obratih formirajo delovne skupine, ki bodo tolmačile in zbirale izoblikovane predloge ter jih posredovale pravnici službi. Le-te bodo potem na zborih delavcev podane kot dopolnilo. Vloga teh skupin je torej zainteresirati posameznike, da predlog samoupravnega sporazuma skrbno proučijo in pripravijo svoje pripombe. S tem pa naj bi bil dosežen cilj poglobljenega samoupravljanja in sodelovanja vseh pri oblikovanju našega jutrišnjega dne.

J. S.

Dohodek in osebni dohodki - sporazumevanje po novem

VEVČE, OKTOBRA — Ze lani je izšel novi zakon o sporazumevanju o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, s katerim naj bi spremenili dosednji način sporazumevanja, tako, da bi se osebni dohodki lahko primerjali med panogami in tudi teritorialno, t. j. po območjih. Osnovna zahteva tega zakona je, doseči delitev osebnih dohodkov po načelu »za enako delo — enak zaslužek«.

Zahteve zakona so za vsakogar sprejemljive in zato tudi predstavljajo trdno izhodišče za delo pri odpravljanju tistih razlik, ki jih je prejšnje sporazumevanje sicer omililo, ne pa odpravilo.

Medtem je bilo letos več posvetovanj, izdelanih nekaj predlogov, vendar pa zadeva v praksi le ni stekla tako, kot smo si jo predstavljali. V pripravi osnutkov zaostajajo vsi in tudi mi. Zaradi tega je bilo 25. septembra v Količevem skupno zasedanje komisij za grafično in papirniško panogo. Pobudo za tak sestanek je dal Republiški odbor sindikata za industrijo in rudarstvo Slovenije, katerega člani so se posveta tudi udeležili. Med udeleženci pa je bil tudi predstavnik Centra za samoupravno sporazumevanje na področju delitve dohodka in osebnih dohodkov, tov. Zupan.

Namen sestanka je bil odločno pospešiti sestavo novih samoupravnih sporazumov, pri čemer pa je bilo med razpravo ugotovljeno naslednje: Komisija za grafično panogo je sicer pripravila osnutek, ki pa ni bil ugodno sprejet zaradi uporabe nekaterih prejšnjih metod. Mišljenja so bili, da ni potrebno obstoječe okvire sporazumevanja povsem zavreči, saj vse pa tudi ni bilo slabo. Papirniška komisija je poročala, da je o novih sporazumih večkrat razpravljala, da so bile izoblikovane nekatere ugotovitve, kako naj se posamezno vprašanje reši, vendar pa je prevladovalo splošno mišljenje, da naša panoga ne more dati nekaterih izvirnih rešitev, ker je premajhna in premalo vplivna in je boljše, da se poslužimo izkušenj drugih. Tega nezaželenega občutka se je komisija nalezla v preteklem obdobju, ko nikakor ni mogla ali pa je s težavo uveljavljala nekatere specifičnosti, ker so prevladovala mišljenja drugih dejavnikov.

Več pripomb je bilo tudi na izhodišča za pripravo novih spora-

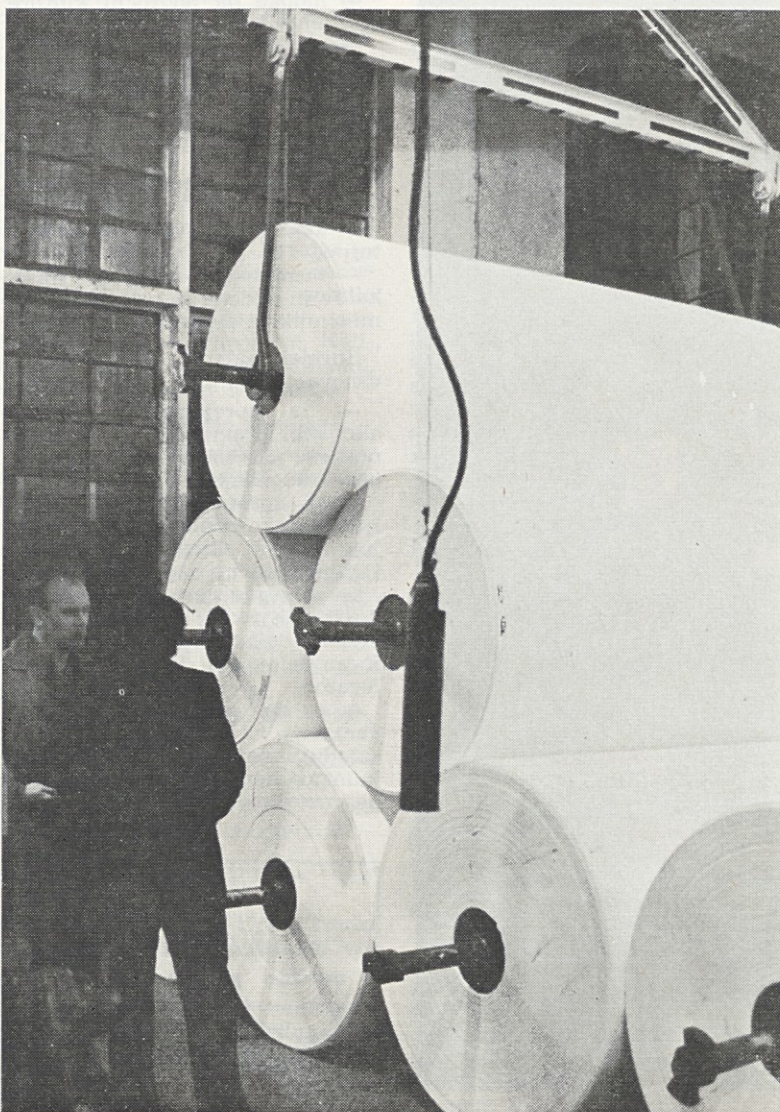
zumov, ki so zbrana v takoimenovani »plavi knjigi«, ki jih je izdelal Center za sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Ta knjiga je izšla poleti 1974 in zajema v 16 točkah naloge vseh dejavnikov v tem sporazumevanju, ki pa v glavnem še niso bile do danes izpolnjene. Zaenkrat je jasno samo to, da so posamezne panoge več ali manj prepuščene izvirnim rešitvam, ker je sicer nadaljnje oblikovanje sistemskih rešitev tako ali tako zamujeno, če mislimo sporazume uveljaviti z novim letom 1975. Kar je našo skupino v pripravljalnem obdobju posebej motilo, je to, da se že več kot eno leto govori, da bo Inštitut za medicino dela pripravil metodologijo o ugotavljanju in vrednotenju težjih delovnih pogojev, pa o tem še danes nič ne vemo. Za papirniško panogo je to zelo pomembno, ker pri delu v tej zvrsti obstajajo tako posebni biološki pogoji (neprekinjeno obratovanje v 4 izmenah in nočno delo) in še posebej precej specifični delovni pogoji na mnogih delovnih mestih. Kako naj pripravimo samoupravni sporazum brez obdelave tega področja. Naj bi vsaj spomladi kdo rekel, da se na to ni zanašati. Tudi že prej je bilo izraženih več pomislekov, da ustanova, ki se ukvarja z medicino dela, kljub uspehom na svojem področju, le ni primerna za pripravo kriterijev o delovnih pogojih, takih, ki bi bili univerzalno uporabni in ki bi bili primerni povprečnemu strokovnemu nivoju. kakršen je trenutno v delovnih organizacijah. S tem da proučije delovno okolje, delovne in tehnološke postopke iz zdravstvenega vidika, še ni rečeno, da bi lahko pripravil metodologijo za vrednotenje delovnih pogojev, saj to povsem preusmerja njihov delokrog. Jadikovanje v »plavi knjigi«, da bi prej prišli do cilja po prvotno načrtani poti, komisiji pri njenem delu nič ne pomaga.

Dogovorjeno je bilo tudi, da bo Gospodarska zbornica Slovenije pripravila vzorčne opise nekaterih delovnih mest, ki se jih najde v sistematizacijah večine delovnih organizacij, n. pr.: saldokontist, računovodja, strojepiska itd., pa tudi to ni bilo opravljeno. Sodiimo, da je pomembnost tega dela v tem, da bi na osnovi modela, ki bi se ga poslužila Gospodar-

ska zbornica, lahko opisali tudi tipična delovna mesta po panogah in dejavnostih, s čimer bi bila v veliki meri zagotovljena primerljivost opisov, olajšano vrednotenje in jasno tudi primerljivost tega vrednotenja. Nedvomno obstajajo v strokovni literaturi solidni modeli za tako delo in je strokovni nivo sodelavcev pri Gospodarski zbornici tak, da bi lahko pričakovali res solidno osnovo. Kot pa vidimo, tudi na tem področju ni bilo nič storjenega oz. vsaj ne posredovanega.

»Plava knjiga« obsega nekatere zanimive ugotovitve o obravnavanju minulega in živega dela. Bo že res, da je minulo delo predmetno z akumulacijo in je potem takem bilo nekoč živo delo ter bi zato kazalo opredeliti minulo in živo delo hkrati in ga obravnavati na osnovi stvarnih postavk, t. j. poslovnega rezultata, pri čemer ne gre spregledati vprašanja celotne družbene akumulacije. Nastajajo pa pri tem vprašanja, kako to ovrednotiti. Kakšne kon-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Pogovor ob papirnih zvitkih, ki čakajo na dodelavo

**Dopisujte
v »Naše delo«**

Novosti na področju stanovanjske politike

VEVČE, OKTOBER — Že dalj časa opažamo, da na področju stanovanjske politike v naši delovni organizaciji akt, ki ureja ta razmerja, ni prilagojen predpisom, smernicam in normativom, ki so bili sprejeti ob spreminjanju našega samoupravnega sistema. Zato je v naši delovni organizaciji v obravnavi nov akt, ki bo v prihodnosti urejal vsa razmerja glede stanovanjske politike.

Odbor za družbeni standard naše delovne organizacije je že dalj časa ugotavljal, da Pravilnik o kreditiranju stanovanjske graditve, o oddaji in prodaji stanovanj ne ustreza današnjim razmeram. Pomanjkljivosti tega akta so se pokazale posebno pri posameznih dodeljevanjih stanovanj kot tudi posojil za reševanje stanovanjskih vprašanj. Že na teh sejah so bili podani predlogi samih članov in kar je še posebej razveseljivo, tudi od posameznih

vi tako vprašanje, bi moral najprej vprašati samega sebe, če je uredil vse, kar bi lahko, da bi bil določen problem obravnavan in rešen v skladu z njegovim mišljenjem in mišljenjem njegovih sodelavcev. No, pa da ne bi o tem več na dolgo polemiziral, se bom omejil le na bistvene novosti in pa na nekatere spremembe katere prinaša Samoupravni sporazum o uporabi sredstev za stanovanjsko gradnjo, o kreditiranju stanovanjske graditve, o oddaji in prodaji stanovanj (v nadaljnjem besedilu — sporazum) v primerjavi s Pravilnikom o kreditiranju stanovanjske graditve, o oddaji in prodaji stanovanj, ki bo s sprejetjem sporazuma prenehal veljati.

V sporazumu so predvideni točni normativi za velikost stanovanja glede na število družinskih članov, ki zaseda določeno stanovanje. Te normativi so naslednji:

za eno osebo	28 m ²
za dve osebi	42 m ²
za tri osebe	57 m ²
za štiri osebe	68 m ²
za vsakega nadaljnega še do	10 m ²

Ti normativi ne veljajo le v naši delovni organizaciji, temveč so že osnova vseh institucij, ki se ukvarja z reševanjem stanovanjskih problemov. In kaj nam ti normativi povedo? Prvič je to normalen stanovanjski standard (glede površine!) glede na število stanovalcev. V našem sporazumu pa to pomeni tudi to, da je naša delovna organizacija dolžna pomagati posameznemu članu naše delovne skupnosti le v toliki meri, da se zadosti tem normativom. Za vsako večje stanovanje, katerega bo želel pridobiti vsak posameznik, bo moral stroške stanovanja za stanovanjski prostor, ki presega normative kriti iz lastnih sredstev. Po drugi strani pa je iz odbora za družbeni standard to tudi prvi kriterij za dodeljevanje najemnih stanovanj. Namreč, že večkrat je bilo sproženo vprašanje (predvsem s strani mlajših članov kolektiva), zakaj mladi ne dobijo večjih stanovanj,

saj so le-ta pogoj za osnove številnejše družine. Povedati pa je potrebno naslednje: Odbor za družbeni standard naj vedno rešuje le trenutno stanovanjsko problematiko (govorimo le o dodeljevanjih stanovanj), ker bi v nasprotnih primerih prišlo do neupravičenega dodeljevanja stanovanj, na drugi strani pa tudi do vsemogočih izkoriščanj stanovanjskih prostorov, kar je že praksa večkrat pokazala. No, kljub temu ni rečeno, da nihče ne bo mogel dobiti tudi večjega stanovanja, kot je predvideno v normativih, vendar se mora upoštevati ob takem primeru že zgoraj povedano, to je, da stroške za večje stanovanje krije iz lastnih sredstev.

Bistvena novost v sporazumu so posojila, ki jih bo dolžan dati član delovne skupnosti, kateremu je dodeljeno najemno stanovanje, delovni organizaciji za reševanje stanovanjskih problemov. Zakaj to, kako je to zamišljeno, kakšen je namen tega, bom skušal na kratko razložiti. Večkrat in na večih mestih je že bilo slišati različne pripombe na to, kako različna so pota za pridobitev stanovanja. Nekdo leta in leta hrani denar, vloga svoje lastno delo, da bi si pridobil stanovanje, drugi pa samo čaka, da bo družba reševala njegov problem. In ne samo, da čaka, temveč v večini primerov tudi kategorično zahteva. No in s tem posojili naj bi bilo to vsaj delno urejeno. Drugo vprašanje, ki se takoj poraja pa je, kolikšna bo višina posojil. Različna. V sporazumu je namreč predvideno, da se pri odrejanju višine posojila upošteva naslednje: posojilcev denarni položaj oziroma točenjsko rečeno izračunani dohodek člana družinske skupnosti in vrednosti stanovanja, ki je posamezniku dodeljeno.

Lestvica za višino posojila glede na dohodek člana družinske skupnosti bo sprejemal odbor za družbeni standard za vsako leto. Ob obravnavanju predloga sporazuma je odbor na svoji 6. redni seji sprejel tudi to lestvico in sicer ločeno za stara ter nova stanovanja. Razlika je pogojena v tem, da so cene novih stanovanj tudi 10 do 15-krat večje kot trenutna ocenitev starih.

Za stara stanovanja:

OD na druž. čl.	Vred. stan.
do 1.200.— din	0
1.200.— din — 1.400.— din	5%
1.400.— din — 1.600.— din	10%
1.600.— din — 1.800.— din	15%
1.800.— din — 2.100.— din	20%
2.100.— din — 2.500.— din	25%
nad 2.500.— din	30%

Za nova stanovanja:

do 1.200.— din	0
1.200.— din — 1.600.— din	5%
1.600.— din — 2.000.— din	10%
2.000.— din — 2.400.— din	15%
nad 2.400.— din	20%

Že iz same lestvice je razvidno da bo moral član delovne skupnosti z večjim dohodkom dati de-

lovni organizacije večje posojilo kot tisti z nižjimi dohodki. Procenti na desni strani pomenijo višino posojila v odnosu na vrednost stanovanja. Tisti člani delovne skupnosti, pri katerih je dohodek na člana družinske skupnosti manjši od 1.200.—din ne bodo obvezani do posojil. Višina posojila, izračunanega na podlagi te lestvice, je najmanjše posojilo, do katerega bo posameznik obvezen. Lahko pa bo vsak ponudil tudi večje posojilo, kar se bo pa upoštevalo pri točkovanju. Več o tem pri obravnavi točkovanja. Posojila delovni organizaciji se dajejo za dobo 5 let, nakar se posojilo vrne po 2% obrestni meri. Posameznik lahko ponudi tudi daljšo dobo, kar se bo ravno tako upoštevalo pri točkovanju.

Vsa sredstva, zbrana s temi posojili, se bodo vlagala v stanovanjski sklad in trošila izključno za pridobivanje stanovanj oziro-

točkovanju. Kot posojilo delovni organizaciji pa ostane: privarčevani znesek in eventualna ponudba večjega posojila. Kot vidimo je prednost varčevanja v delovni organizaciji že v tem da bo imel tisti, ki namensko vloga svoja sredstva v stanovanjski sklad, večje možnosti za pridobitev stanovanja kot tisti, ki svojih sredstev ne vloga (točkovanje). Druga prednost pa je ta, da bo imel varčevalec že prej privarčevan določen znesek denarja in bo potem lažje dal delovni organizaciji posojilo za reševanje stanovanjskih vprašanj.

Kaj pa v tem primeru, če nekdo, ki je dal posojilo delovni organizaciji ob dodelitvi stanovanja oziroma, ki je namensko varčeval v delovni organizaciji, zapusti delovno organizacijo? Če zapusti delovno organizacijo in obenem izprazni najemno stanovanje, se mu dano posojilo vrne v enkrat-

Konstrukcija v prenovljenih prostorih nad delavnicami

delavcev, ki so prisostvovali sejam Odbora za družbeni standard, kaj naj bi se vneslo v novi akt, ki bo urejal stanovanjska vprašanja.

Tako je Odbor za družbeni standard na svoji 6. redni seji dne 30. 7. 1974 skupaj z Odborom za medsebojna razmerja obravnaval predlog Samoupravnega sporazuma o uporabi sredstev za stanovanjsko gradnjo, o kreditiranju stanovanjske graditve, o oddaji in prodaji stanovanj.

Predlog tega akta je obravnaval tudi delavski svet naše delovne organizacije na svoji seji dne 23. 9. 1974. Končno besedilo predloga bodo obravnavali tudi vsi zbori delavcev potem ko bo vsak član naše delovne skupnosti dobil predlog Samoupravnega sporazuma.

Že pri obravnavanju predloga Samoupravnega sporazuma na predstavnih organih je bilo sproženo vprašanje, ki izraža dvom zakaj je potreben nov akt in ali ni ta sporazum urejen tako, da bodo »določeni« člani delovne skupnosti lažje prišli do stanovanja. Že uvodoma sem navedel nekaj dejstev, ki so nas silile, da akt o stanovanjskih vprašanjih prilagodimo novim družbenim odnosom in merilom, kot tudi da v njem upoštevamo specifičnosti naše delovne organizacije. Moje mišljenje pa je tudi, da so taka in podobna vprašanja v današnjih razmerah, ko samoupravne sporazume sprejemajo vsi člani delovne skupnosti, popolnoma neosnovana. Drugo vprašanje, ki pa bi pogojilo tudi umestnost prejšnjih vprašanj pa je kako sprejemamo samoupravne sporazume in ostale akte, o katerih naj bi danes razpravljali in odločal sleherni član delovne skupnosti. Dokler bodo zbori delavcev le institucije, skozi katere se formalno legalizirajo posamezni akti, dokler ne bo sleherni človek ob vsaki priložnosti pripravljeno javno izraziti svoje stališče o določenem vprašanju, dokler ne bodo člani samoupravnih organov jasno zastopali stališče svoje delovne sredine, bi se še lahko postavljala podobna vprašanja. Toda vsakdo, ki postava-

Ročno menjanje papirnega traku zahteva precej spretnosti

ma reševanje stanovanjskih vprašanj.

Druga bistvena novost sporazuma je »namensko varčevanje« v delovni organizaciji. Vsak član delovne skupnosti, ki nima urejenega stanovanjskega vprašanja oziroma ki pričakuje najemno stanovanje ali drugačno pomoč od delovne organizacije, ima možnost skleniti z delovno organizacijo pogodbo o vlaganju svojih sredstev v namenska sredstva za stanovanjsko gradnjo. V pogodbi se posameznik obveže odvajati določen znesek od svojega osebnega dohodka.

In kakšne so prednosti člana delovne skupnosti, ki varčuje v delovni organizaciji?

Ob razpisu za dodelitev najemnih stanovanj se proslu, ki varčuje v delovni organizaciji, za točkovanje ne bi upošteval le znesek, temveč še dodaten znesek, katerega bi dobil pri banki, če bi isto dobo namensko varčeval. Za točkovanje se bo torej upoštevalo privarčevani znesek v delovni organizaciji, dodatni znesek in morebitna proslilčeva ponudba večjega posojila, kot ga je po sporazumu dolžan dati. Ta številka je imaginarna — upošteva se le pri

nem znesku, (če mu posojilo še ni bilo vrnjeno). Če pa stanovanja ne izprazni, se mu posojilo ne vrne toliko časa, dokler ne izprazni stanovanja, če pa je vlagal svoja sredstva v stanovanjski sklad in če mu še ni bilo dodeljeno stanovanje, se mu v primeru, da zapusti delovno organizacijo, povrne privarčevani znesek po obrestni meri, ki veljajo v banki za vloge na vpogled.

In na kraju še točkovanje. Tudi to se je v primerjavi s Pravilnikom o sporazumu dokaj spremenilo. Upoštevalo se bo več normativov kot doslej, predvsem pa tudi stanovanjske razmere proslilca. Torej, kaj bo novega?

Upošteva se udeležba v NOB. Gotovo je, da ima večina borcev že rešen stanovanjski problem, vendar se mi zdi pravilno, da imamo v sporazumu le to predvideno. Ocenjujejo se tudi stanovanjske razmere proslilca. To pomeni, da bo, ko bo veljal sporazum, morala stanovanjska komisija obiskati vsakega proslilca na dom in se na kraju samem prepričati o njegovih stanovanjskih razmerah. V slabših stanovanjskih razmerah stanju proslilca, večje bo število točk.

Upošteva se tudi družbenopolitično delo v delovni organizaciji, kot tudi delo na področju tehničnih izboljšav.

Če posameznik ponudi delovni organizaciji večje posojilo, kot bi ga bil dolžan dati, se mu upošteva pri točkovanju tako, da dobi za vsak % večjega posojila eno točko. Tudi če ponudi posojilo za daljšo dobo od petih let, se mu za vsako leto prizna 5 točk. Tudi glede na število zaposlenih v delovni organizaciji je sprememba nasproti staremu Pravilniku. Če je v delovni organizaciji zaposlenih več članov iste družinske skupnosti, se doda za prvega 20% doseženih točk, za vsakega naslednjega še 10%.

To je torej obravnava predloga sporazuma, vendar se bo le-ta do sprejetja končnega besedila lahko še v mnogočem spreminil, saj bo na zborih delavcev lahko sleherni član naše delovne skupnosti povedal svoje pripombe k predlogu.

Niko

Še vedno manjka stanovanj. Pogled z Vevč proti Zaloški cesti

O osebnem dohodku

VEVČE, OKTOBER — Na zadnji seji Odbora za delitev dohodka in osebnega dohodka je bila izražena želja, da bi glede prehoda obračunavanja osebnih dohodkov iz neto v bruto prikazali konkretni primer izračuna osebnega dohodka. Prav tako vsem zaposlenim ni popolnoma jasno, katera vrednost točke po enoti proizvoda in vrednosti točke za stimulacijo se obračuna v zadevnem mesecu. Zato dajemo naslednje pojasnilo:

— Za vse zaposlene imamo po obstoječih predpisih in dodatnih sklepih DS ali Odbora za delitev dohodka in osebnih dohodkov za enkrat 4 vire, iz katerih obračunavamo osebni dohodek za opravljene ure in nadomestila OD; to so:

1. Vrednost točke za enoto proizvoda,
2. Vrednost točke za doseženo stimulacijo (dobiček),
3. Dodatek za stalnost, oziroma delovno dobo (minulo delo),

Napravimo sedaj konkreten izračun osebnega dohodka za delovno mesto »strojevodje papirnega stroja« za mesec september 1974.

Obračun osebnega dohodka za mesec september 1974 SM 116
Priimek in ime xy
delovno mesto strojevodja
grupa V
število točk na uro 240
vrednost točke 10,05

Vrsta osebnih dohodkov	Ure:	Din neto	Din bruto
1	2	3	4
1. režija			
2. proizvodnja	132	2.225,50	3.183,85
3. državni prazniki			
4. izmensko delo	29,20	492,30	704,30
5. letni dopust	56	944,15	1.350,70
6. izredni plačan dopust			
7. nočno delo redno	40—25 % = 10	168,60	241,20
8. presežek norme		370,90	530,65
9. strokovno izobraževanje			
10. vojaške vaje in druge refundacije			
11. ure bolezn do 30 dni			
12. ure bolezn nad 30 dni			
13. ure porod. dopusta			
14. razni prejemi — drag. dodatek		132,10	188,95
15. stimulacija in MD (928,00/436,70)		953,95	1.364,70
16. skupaj redne ure in OD	188	5.287,50	7.564,35
17. prispevki 30,10 %			2.276,85
18. neto osebni dohodek		5.287,50	5.287,50
19. nadure	15	381,80	578,90
20. presežek norme v nadurah			
21. nočno delo v nadurah	15	59,65	90,45
22. skupaj bruto OD v nadurnem delu		441,45	669,35
23. prispevki za OD v nadurnem delu	34,05		227,90
24. skupaj neto OD v nadurnem delu		441,45	441,45
25. skupaj neto OD (18 + 24)		5.728,95	5.728,95
26. nadomestilo za bolezen do 30 dni			
27. otroški dodatek			
28. odbitki: samoprispevek 1 %		57,30	57,30
29. članarine		33,70	33,70
30. posojilo krediti			
31. zavarovanje		86,00	86,00
32. stanarina inventar			
33. razne prepovedi			
34. končno izplačilo OD		5.551,95	5.551,95

— K prikazanemu obračunu osebnega dohodka, kakršnega prejmejo vsak mesec vsi zaposleni, dajemo nekaj pojasnil, ki so bila sicer že objavljena, vendar se obračun osebnega dohodka, ki je že itak dovolj kompliciran, spreminja tudi zaradi zunanjih predpisov, na katere mi ne moremo vplivati. Tako je od

4. Dodatek zaradi podžitve nekaterih osnovnih življenjskih artiklov.

— Na osnovi teh virov obračunavamo vse vrste osebnih dohodkov za opravljene ure in nadomestila, razen tistih, ki so s pravilnikom določeni v fiksnih zneskih.

— Višina osebnega dohodka za posameznega delavca je po navedenih virih odvisna pri prvi točki, od števila ur in vrednosti delovnega mesta, pri drugi točki od števila ur, vrednosti delovnega mesta in udeležbe po predpisani lestvici, pri tretji točki od števila let delovne dobe v podjetju, oziroma izven podjetja, pri četrti točki pa samo od števila rednih ur vsakega posameznika.

— Poleg tega je višina osebnega dohodka za nekatere delavce odvisna še: od nadurnega dela, če ga delavec opravlja, od dela po učinku za tiste delavce, ki delajo po učinku, od dodatkov za nočno delo in izmensko delo. Višina vseh teh osebnih dohodkov je odvisna od delovnega časa in dosežene vrednosti točke v zadevnem mesecu.

1. januarja 1974 dalje obvezno obračunavati osebni dohodek v bruto znesku. V prikazanem izračunu je zaradi tega naveden osebni dohodek po vrstah tudi v neto zneskih. Za lažje razumevanje navajamo najprej vse vrste prispevkov, ki se morajo obračunati na osebni dohodek in sicer v bruto in neto procentih.

Prispevki v letu 1974:

V breme OD delavcev od rednih OD

	Od neto OD %	Od neto OD %
Občinski davek iz osebnega dohodka prispevek za financiranje temelj. izobr. skupnosti	0,29	0,20
prispevek za financiranje otroškega varstva	0,67	0,47
prispevek za financiranje repub. otr. var.	3,48	2,43
prispevek za zdravstveno varstvo	11,83	8,27
osnovni prispevek za inval. pokoj. zavarovanje	16,42	11,48
prispevek za finans. temelj. kultur. skupnosti	1,76	1,23
prispevek za finans. republ. kultur. skupnosti	0,26	0,18
prispevek za finans. telesnih kultur. skupnosti	1,06	0,74
Skupaj	43,06	30,10

V breme OD delavcev za dopolnilno delo (nadure)

	Od bruto OD %	Od bruto OD %
občinski davek iz osebnega dohodka	0,30	0,20
republiški davek iz osebnega dohodka	27,79	18,33
prispevek za financiranje izobraževalnih skupnosti	7,73	5,10
prispevek za financiranje kulturnih skupnosti	1,87	1,23
prispevek za financiranje republ. kulturnih skupnosti	0,27	0,18
prispevek za financiranje telesnih kulturnih skupnosti	1,12	0,74
prispevek za zdravstveno varstvo	12,54	8,27
Skupaj	51,62	34,05

— Iz navedenih prispevkov je razvidno, da so prispevki od rednega osebnega dohodka, to je v izračunu osebnega dohodka vse do vključno vrste 16 drugačni kakor prispevki od nadurnega dela, ki ga imenujemo tudi dopolnilno delo v lastni ali tuji gospodarski organizaciji. Poleg teh različnih prispevkov na osebni dohodek se prispevki razlikujejo še za upokojene, ki so še v delovnem razmerju, za nadomestila borcev NOV itd. Razlikujejo pa se poleg vsega tega še po občinah. Ker pa v našem podjetju te razlike v prispevkih ne zajemajo pretežnega števila zaposlenih, jih ne navajamo. Ne navajamo tudi prispevkov, ki se obračunavajo od neto osebnih dohodkov v breme OZD.

— V našem primeru obravnavamo torej le prispevke od neto osebnega dohodka v breme delavcev, ki so enaki za vse ljubljanske občine in zajemajo pretežno večino zaposlenih v naši gospodarski organizaciji.

— Če se sedaj povrnemo k našemu primeru izračuna osebnega dohodka, vidimo, da se sestoji poleg osnovnih podatkov v glavi iz 34 vrst, katere naj pojasnimo podrobneje.

— V vrste

1. režija
2. proizvodnja
3. državni prazniki
4. letni dopusti
5. izredni plačani dopusti
6. strokovno izobraževanje.

vpisujemo ustrezno opravljene redne ure in nadomestila ter izračunan OD v našem primeru v neto in bruto znesku.

OD za te vrste izračunamo takole:

vrednost delovnega mesta krat vrednost točke krat število ur.

Primer za drugo vrsto našega izračuna:

$$240 \times 10,05 \times 132 = 3.183,85$$

— Vrste 4 in 7 pomenita dodatek za izmensko delo in nočno delo. Izražen je v urah. V našem primeru je dodatek za izmensko delo izračunan takole: 36 ur je nedeljskega dela, 44 ur pa popoldanskega dela. Zato je izračun naslednji:

$$36 \text{ ur} \times 75 \% = 27 \text{ ur}$$

$$44 \text{ ur} \times 5 \% = 2,20 \text{ ure}$$

Skupaj 29,20 ure

nočni dodatek 40 ur nočnega dela $\times 25 \% = 10 \text{ ur}$

osebni dohodek za oba dodatka izražena v urah pa se obračuna prav tako, kot je navedeno za primer vrsta 2.

— Za vrste 10, 11, 12 in 13 izračunamo nadomestila za osebni dohodek na osnovi povprečnega osebnega dohodka za preteklo obdobje in sicer za vrsto 10 (vojaške vaje) na osnovi povprečja zadnjih 3 mesecev, za boleznine in porodniški dopust pa na osnovi povprečja preteklega leta.

— V vrsti 15 imamo osebni dohodek za stimulacijo in leta službe oziroma delovno dobo. Osebni dohodek za stimulacijo izračunamo takole: vrednost delovnega mesta krat udeležba v procentih po predpisani lestvici krat vrednost točke za stimulacijo krat opravljene redne ure v zadevnem mesecu. Za naš primer:

$$240 \text{ točk} \times 45 \% \times 4,67 \times 184 = 928,00$$

— Za leta službe, oziroma delovno dobo:

število točk za priznana leta službe krat vrednost točke po EP krat število ur. Za naš primer:

$$27,5 \text{ točk} \times 8,63 \times 184 = 436,70$$

— Za stimulacijo in za leta službe, oziroma delovno dobo moramo za obračun vzeti vedno vrednost točke iz predpreteklega meseca, prav tako pa tudi opravljene ure.

— Vrsta 16 je seštevek dosežanega izračuna.

— V vrsti 17 so obračunani predpisani prispevki, ki znašajo za redni osebni dohodek 30,10 %.

— Vrsta 18 pomeni v obeh kolonah neto osebni dohodek.

— V vrstah 19—32 je obračunan osebni dohodek za nadurno delo in prispevki. Ta dela osebnega dohodka je obračunan ločeno od rednega osebnega dohodka, zaradi drugačne stopnje prispevkov iz osebnega dohodka, kar je razvidno pri prikazanih vrstah prispevkov v letu 1974 (34,05 %).

— Osebni dohodek za nadurno delo se obračunava prav tako kot redni osebni dohodek, povečan je le za ustrezne dodatke po našem pravilniku, bodisi za 50 % ali 100 %, kakor se pač opravlja nadurno delo, z izjemo dodatkov za prekoračevanje norme, ki je izražen na objavi v urah in se v obeh primerih, za redno ali nadurno delo obračuna kakor osebni dohodek za redne ure (po primeru vrste 2), prikazan pa je ločeno le zaradi

drugačne vrste prispevkov iz osebnega dohodka.

— V vrsti 25 pridemo tako do skupnega neto osebnega dohodka za redno delo in nadurno delo.

— K temu neto osebnemu dohodku prištejemo nadomestilo za boleznino do 30 dni in otroški dodatek, odštejemo pa navedene vrste in dobimo končno izplačilo osebnega dohodka.

— Pripominjamo, da vsak zaposleni lahko izračuna svoj osebni dohodek po posameznih vrstah v neto znesku tudi tako, da namesto bruto vrednosti točke izračuna neto vrednost točke, nadaljnje operacije pa so iste, kot pri izračunu bruto osebnega dohodka. Seveda bodo tako izračunani zneski neto osebnega dohodka istovetni z bruto izračunanim osebnim dohodkom le tedaj, če bo vrednost točke čim bolj točno preračunana v neto, zato je potrebno pri tem izračunu vzeti več decimal. Vesakor pa se bo tudi ob upoštevanju točnega preračuna vrednosti točke v neto, pokazala večja razlika pri osebnem dohodku za nadurno delo, ker so tu višji prispevki, kot pri osebnem dohodku za redno delo.

Vsem zaposlenim pa priporočamo, da gledajo in obračunavajo svoj osebni dohodek v bruto znesku, ker bodo na ta način lažje prišli do neto zneska, vedeli pa bodo po drugi strani tudi iz česa se sestoji osebni dohodek in koliko od tega dajemo za vse družbene potrebe.

— Upamo, da smo vsaj do neke mere pojasnili primer izračuna osebnega dohodka. Če pa komu še ne bi bilo kaj razumljivo, naj se v tej zadevi obrne na za to določene strokovne službe.

S. K.

Tudo letos ob prazniku republike

VEVČE, OKTOBER — Še dobre štiri tedne nas loči od letošnjega praznovanja Dneva republike. Kot je sam praznik za vse delovne ljudi veličasten in posebnega pomena, tako je tudi razpoloženje v teh dneh posebno praznično. Na proslavi se v dneh pred praznikom običajno snidejo vsi upokojeni tovarne, da med seboj pokramljajo, si ogledajo novosti v samih obratih in slišijo o načrtih, ki jih ima organizacija združenega dela. Zberejo se tudi vsi borci, člani DS in drugih organov samoupravljanja ter nagrajenci za dolgoletno delo. Teh bo tudi letos okoli dvajset.

Slišati pa je, da bo letošnja slovesnost popestril še poseben dogodek — podelitev odlikovanj nekaterim zaslužnim članom kolektiva, ki bodo odlikovani z odličji, ki se nanašajo na zasluge za delo.

Pesti nas slaba likvidnost

VEVČE, OKTOBER — Kot je razvidno iz finančnih poročil, nas slaba likvidnost kupcev zelo prizadeva. Ob koncu tretjega tromesečja je bilo kar za 105 milijonov dinarjev dolžnikov (10 in pol milijarde starih). To hudo zavira uspešno poslovanje podjetja. Čuti se je tudi upad konjunktura za papir. Zaradi tega je prišlo tudi do delnega znižanja cen nekaterih vrst papirja. Podobno stanje je tudi na inozemskih tržiščih, tako da upada tudi izvoz za približno 300 t mesečno. Kljub slabi plačljivosti domačih kupcev bomo morali prodajati več papirja doma. Če bodo dovoljevale surovine, se bo treba ozreti tudi na kvalitetni sestav papirjev.

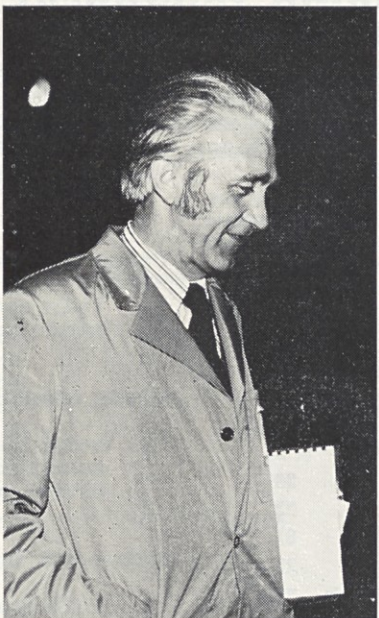
Naše čestitke tovarišu Suvorovu

VEVČE, OKTOBER — Izobraževanje odraslih je znanilec novega časa, novih potreb in razvojnih možnosti. Tako dopolnilno kot funkcionalno izobraževanje postajata nujnost, pravica in dolžnost mladega in zrelega človeka. To pa je vezano z dokajšnjimi duševnimi napori, časovnimi stiskami, predvsem pa s trdno voljo za doseg cilja. Vse to je premagal tovariš Ivan Suvorov, vodja priprave dela. K uspehu in strokovnemu napredku mu iz tega mesta iskreno čestitamo, saj je v dobrih dveh letih napravil I. stopnjo strojne fakultete.

Postavili smo mu tudi nekaj vprašanj v zvezi z njegovim študijem, na katera sicer ni prav rad odgovoril, vendar smo se le sporazumno razumeli za razgovor:

Tov. Suvorov, dovolite, da vam najprej osebno čestitam k uspehu pri študiju in naslovu inženirja. Kakšen nagib vas je dovedel do odločitve k študiju na strojni fakulteti?

Za čestitke prisrčna hvala. K odločitvi me je usmerjala predvsem želja, da razširim znanje v svojem poklicu.

Ing. Ivan Suvorov

Povedali ste, da bo povečanje znanja koristilo vašemu delu. V čem mislite, da se bo to konkretno odražalo?

Dohodek in osebni dohodki - sporazumevanje po novem

(Nadaljevanje z 2. strani)

kretno rešitve niso nakazane. Tudi v naših poznavanjih tega ni vse najboljše, nekaj škode pri tem je povzročilo splošno mnenje, da je vprašanje minulega dela definitivno rešeno s priznanjem nekakšnih fiksnih dodatkov na delovno dobo, ki so bili že uveljavljeni v »sindikalni listi«

Nadalje — območno dogovarjanje v Ljubljani oz. v krajih, kjer se nahajajo papirnice, v glavnem tudi še ni steklo.

Na način, kot je zgoraj naveden, je komisija za papirniško panogo pojasnila zamudo pri delu. Vsekakor je najti v teh pojasnilih utemeljene razloge za težave, ki izhajajo pretežno iz dejavnikov izven panoge.

Pri tem ne gre izpustiti naše notranje slabosti. Dosedanji način komisijskega dela ne more dati velikih učinkov. V naši panogi se vse preveč podcenjuje organizirano strokovno delo na tem področju. Nastavitev honorarnega tajnika komisije in občasno sestajanje nekaterih strokovnih delavcev kot delovne skupine, ne more zadostiti potrebi sistematičnega dela, kajti vsak od teh je vezan tudi na druge delovne naloge in vsakemu od teh pomeni delo na tem področju eno najbolj zamudnih in neprijetnih nalog. Prevladuje tudi splošno prepričanje, da se sporazum mora narediti tak, da različna notranja razmerja v delovnih organizacijah ne bi prizadel.

Da bi se spričo pomanjkanja časa — na razpolago sta samo 2 meseca — sporazum pripravil, je komisija sklenila naslednje:

1. Pet večjih delovnih organizacij mora dati takoj na razpolago ustreznega strokovnega delavca in ga za 2 meseca razbremeniti vseh drugih dolžnosti.

2. Uporabiti obstoječe gradivo posameznih papirnic o analizah delovnih mest in analitični oceni delovnih mest, določiti 16—20 tipičnih delovnih mest, jih analizirati po enotnem modelu in jih ovrednotiti oz. rangirati.

3. Pripraviti prej kot v 1 mesecu vse potrebno za zbor delegatov in jim pojasniti položaj.

4. Osnutek sporazuma mora biti narejen v dveh mesecih.

Kot je razvidno iz zgornjih navedb, problematika priprave novega sporazuma ni preprosta, rok za izdelavo je kratek. Vendar je zastavljene naloge možno doseči s tem, da bodo odgovorni ljudje v delovnih organizacijah nudili delovni skupini vso podporo, t. j., da bodo dali na razpolago ustre-

ne strokovne delavce, da bodo nudili delovni skupini po najkrajši poti vse zahtevane podatke in da bo delovna skupina lahko uporabila v glavnem gradivo, ki je na voljo in ne zahajala v kompliciranja. Seveda pa mora biti pri tem delo delovne skupine opravljeno tako, da bo doseženo vrednotenje dela v papirnicah enakopravno z drugimi panogami.

Kaj lahko pričakujemo od novega osnutka sporazuma? Če mislimo samo na vplive znotraj panoge, bo to gotovo korak k enotnejšim merilom za vrednotenje delovnih mest v panogi. Torej poskus približevanja sistemov nagrajevanja v naši branži. Gotovo bo tudi korak naprej k opredelitvi pravice do OD glede na doseženo produktivnost in zavarovanju tistega nivoja akumulacije, ki bo zagotavljala panogi kot celoti in posamezni delovni organizaciji iti v korak s časom. Morda bo tudi omilil nekatera podcenjevanja in precenjevanja delovnih mest in zato postopoma izboljševal notranje odnose in pretirano velik obseg razpravljanja o delitvenih razmerjih v korist bolj donosnim razpravam. Če pa gledamo na osnutek z vidika usklajevanja z drugimi panogami in dejavnostmi, pa lahko upamo z manj optimizma. Očitno je, da priprave niso bile dodelane, rezultat polovičnih priprav pa je v najboljšem primeru vedno polovičen. Tudi nekateri osnutki, ki so že izšli s področja negospodarstva, kažejo, da bo opisovanje in vrednotenje tipičnih delovnih mest tako pomanjkljivo, da bodo primerjave nemogoče.

Opisi delovnih mest v 5—6 stavkih, kakršne najdemo v teh osnutkih in nekakšna analitična ocena z neopredeljenimi merami, ne more služiti objektivni primerjavi. Verjetno se bo spet poklicalo na pomoč neka pavšalna usklajevalna merila, katerih efekti so že znani.

V celoti so mnogo primernejši notranji učinki sporazumevanja, dobre rešitve znotraj imajo končno ugodne posledice tudi v območnem in medpanožnem urejanju v delitvi dohodka.

Papirniška panoga je v produktivnosti dela glede na razpoložljiva delovna sredstva dokaj na visokem nivoju, tudi glede organiziranosti ni na slabem. To se najbolje odraža v hitri prilagoditvi kriznim situacijam v svetu ali v obdobjih pretirane inflacije doma in prav bi bilo, da se ta sposobnost odrazi tudi v družbeno priznani delitvi osebnih dohodkov.

N. T.

V lažjem in bolj strokovnem izvrševanju nalog na delovnem mestu

Delo vodje priprave dela vas okupira. Okupiral vas je študij, poleg tega pa ste družinski oče. Kako vam je uspelo najti čas za študij in za obisk večernih predavanj na fakulteti, vmes pa še za funkcionalno izobraževanje?

Vse se da, če je dovolj volje.

Ali vas je družina pri tem razumela?

Ves čas študija sem imel vso podporo družine.

Kako gledajo in razumevajo sodelavci tistega iz njihovih vrst, ki izredno študira? Ali mu pri strokovnem delu priskočijo na pomoč?

Moji sodelavci so bili korektni do mene. V dnevih, ko sem opravljal izpite in sem bil odsoten, so oni opravili še moje delo, za kar se jim lepo zahvaljujem.

Vi ste izpolnili svoje obveznosti. Ali mislite, da je tudi kadrovska služba izpolnila svoje obveznosti v smislu pravilnika o izobraževanju?

Kadrovske službi se zahvaljujem pri izpolnitvi vseh mojih prošenj.

Končno, prosim še za vaše mnenje o naslednjem: pri nas se dopolnilno izobražuje dokajšnje število sodelavcev. Včasih tudi nesmotrno. Nekateri so po marljivosti enaki vam, so pa tudi taki, ki kljub pogodbi in pravilniku študij zavlačujejo, zlasti, če so že zasedli zaželeno delovno mesto. Kaj mislite o tem?

Vsako dopolnilno izobraževanje zahteva predvsem veliko volje in marljivosti. Poleg omenjenega so še važni: lastno zdravje, zdravje v družini, urejeni odnosi v družini in v delovni sredini.

Za vaše odkrite odgovore lepa hvala in še enkrat naše iskrene čestitke.

Samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov

VEVČE, OKTOBER — V drugi polovici tega meseca so zbori delavcev in drugi samoupravni organi sprejemali Samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov.

Naša organizacija združenega dela je že doslej štipendirala večje število učencev, dijakov in študentov za trenutne in perspektivne potrebe proizvodnje in upravljanja. Smoter tega štipendiranja je bil pridobiti mlade kadre in jih vključiti v delovanje delovne organizacije. Pri izbiri štipendistov so veljali kriteriji učnih uspehov, socialni položaj in pripadnost delovni organizaciji. Ponudbe so bile dokaj različne, vedno pa je primanjkovalo kandidatov za poklicne šole, zlasti papirniške. Vzrok temu niso bile pogodbene obveznosti iz štipendijskega razmerja, pač pa vabljivi poklici, ki so v okolici mesta bolj interesantni.

Samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov pa ima daljnosežni pomen. Z njim naj bi spodbudil mladino za izobraževanje, ki je skladno s splošnimi potrebami združenega dela in s pomembnostjo študijske politike in štipendiranja nasploh.

Sporazum o štipendiranju je osnovan na socialistični solidarnosti in naj bi mladini zagotavljal kar najbolj izenačene materialne možnosti za šolanje, preprečeval socialne razlike in upošteval temeljna načela in kriterije, ki jih uveljavljalo samoupravne interesne skupnosti v občinah, družbenopolitičnih organizacijah in drugod.

Po tem sporazumu, ki ga je sprejela naša in druge organizacije združenega dela, obravnavamo štipendije kot sestavni del razvojnih načrtov združenega dela v skladu z družbenimi plani razvoja. Sodelovali bomo s službami poklicnega usmerjanja in

drugimi zavodi, ki se ukvarjajo z vzgojo in izobraževanjem mladine.

Sporazum priznava tudi pristop k Žitovemu skladu za štipendiranje, ki je namenjen mladim delavcem in delavskim otrokom, ki dosegajo izredne uspehe pri delu ali učenju, ki so aktivni na področju novatorstva in gibanja »znatnost mladini« in ki so aktivni v samoupravnem in družbenopolitičnem življenju.

Za uresničitev tega bomo združevali sredstva v višini 0,5 % od bruto osebnih dohodkov iz sklada skupne porabe. Del teh sredstev se bo v obliki štipendiranja vračal, del pa bo šel k sredstvom delavcev združenega dela v tiste občine, ki kljub izpolnjenim obveznostim samoupravnega sporazuma ne morejo štipendirati vseh učencev in študentov v kraju. To bodo urejevale skupne komisije.

Višine štipendij bodo narekovale življenjski stroški študirajočih, pri čemer pa je upoštevati pripevek staršev. Pri obravnavi prijav bodo sodelovali tudi vzgojno-izobraževalni kadri krajevne skupnosti in druge organizacije.

Sporazum določa, da bodo z združenimi sredstvi gospodarile skupne komisije, ki se bodo oblikovale na isti način kot zbori združenega dela skupščin družbenopolitičnih skupnosti. Naloge, dolžnosti, pristojnosti in pravice teh komisij bo urejeval poseben pravilnik.

Štipendije bodo objavljene s pravnimi razpisi, kjer bodo navedeni pogoji, ki so pomembni za štipendijsko razmerje in kasnejše delo štipendistov. Štipendijska razmerja bodo podpisniki sporazuma urejali s pogodbami, ki bodo vsebovale medsebojne obveznosti štipendistov in štipenditorjev. Te obveznosti se tičejo v glavnem študija, prakse, roka dokončanja študija in podobno.

Organizacije združenega dela bodo dolžne posredovati kadrovske službam občin podatke o splošnih aktih, ki urejajo štipendiranje, dalje razpise štipendij in pregled razpoložljivih štipendij za posamezno šolsko leto in vse ostale podatke, ki se tičejo štipendij.

Izvajanje tega sporazuma bodo spremljale skupne komisije, za tolmačenje pa je pristojna skupna komisija na ravni republike. V kratkem pa bo treba tudi interne akte, ki obravnavajo štipendiranje, prilagoditi temu sporazumu.

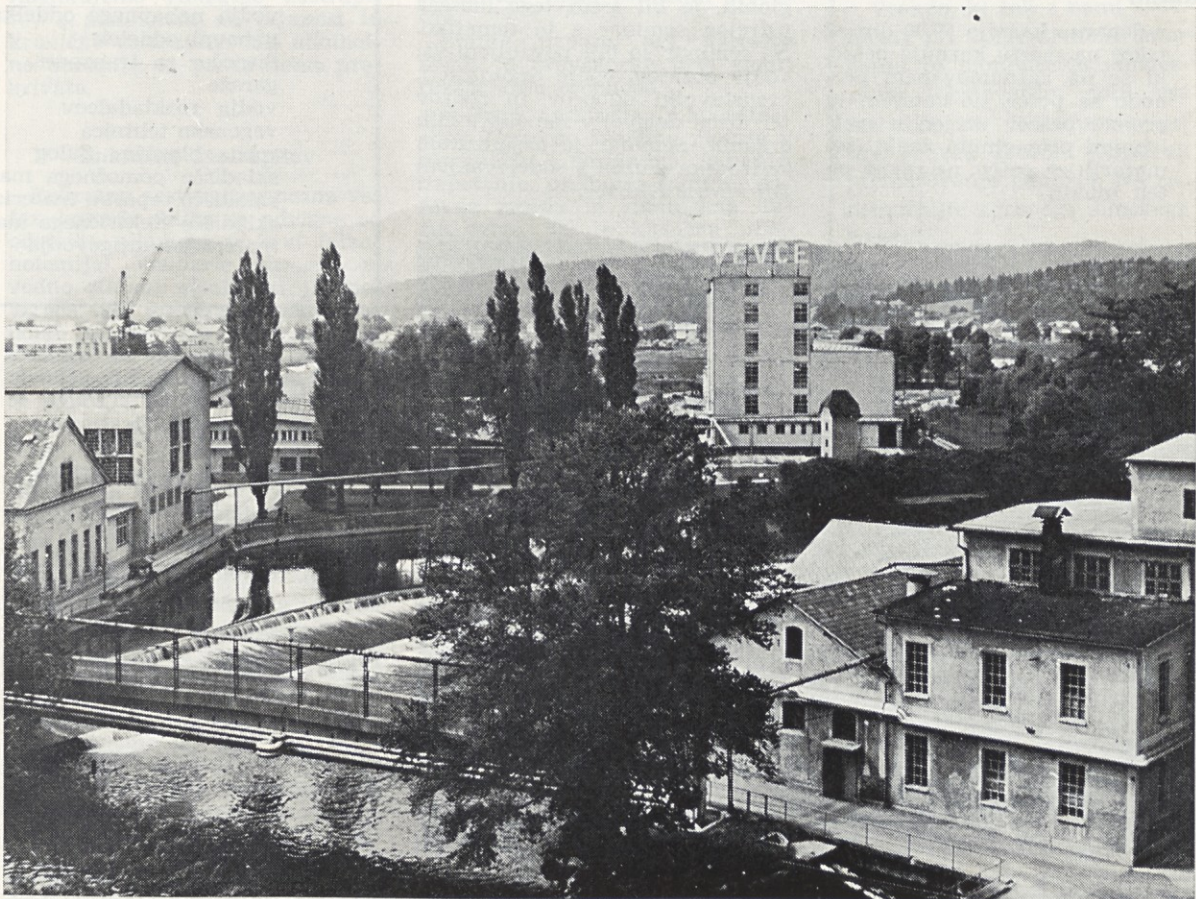
Predsednik in ne generalni direktor

VEVČE, OKTOBER — Na prvi seji delavskega sveta Združenega podjetja slovenske papirne industrije so sprejeli poslovnik o delovanju CDS. Sprejet je bil sklep o razpisu delovnega mesta generalnega direktorja in bila tudi imenovana razpisna komisija.

Vendar je CDS na drugi seji

sklep spremenil. Po drugem sklepu naj bi mesta generalnega direktorja ne razpisali, pač pa ustanovili poslovodni kolegijski organ ZP in razpisali mesto predsednika tega organa.

Strokovni svet ZP je tudi že imenoval dve komisiji: plansko-analitsko in komisijo za razvoj.

Ob Ljubljani na obeh bregovih

Novi cestno prometni predpisi in prometna varnost

Kako pravilno in varno prečkamo cesto.

Nepravilo prečkanje ceste pomeni za pešce eno najhujših napak v cestnem prometu, ki jih mnogi storijo zaradi nepoznavanja pravil prometnega ponašanja, zaradi napačne ocene trenutne prometne situacije, zaradi raztresenosti, pa tudi marsikdo zaradi nepravilnega odnosa do ostalega prometa, kar je namerno, počasno prečkanje, objestnost, nagajivost in podobno. Zlasti to slednje je vredno ostrih graje. Sicer pa moramo povedati, da so v pogostih primerih vse take nepravilnosti kronane s prometno nezgodo, katere posledica je prav za pešce zelo huda: smrt ali telesna poškodba — največkrat huda.

Tako kot ostalo »prometno življenje« posameznika je tudi prečkanje ceste povezano z varnostjo prihoda in odhoda iz službe. Pot na delo in z dela opravlja človek vselej v neugodnih okoliščinah, ki ga spremljajo na vsakem koraku kot so: naglica, utrujenost, zaspanost, slabe vremenske razmere in podobno. No, o tem kaj več drugič. Za danes pojdemo čez cesto.

»Pešec je dolžan iti čez cesto oz. vozišče pazljivo in po najkrajši poti. Na cesti, ki ima zaznamovane prehode ali posebej napravljene prehode za pešce, mora pešec čez cesto na takem prehodu, če ni ta več kot sto metrov oddaljen od njega.«

Na takih prehodih, razume se, pa morajo pešci, preden stopijo na prehod, paziti na oddaljenost in hitrost vozila, ki se jim približujejo. To pomeni, da ne smemo stopiti na prehod za pešce kadar se nam zljubi, ne glede na promet motornih vozil, ki so morda že čisto blizu našega prehoda. Ozrmo se okoli sebe, na levo in desno preden storimo prvi korak na vozišče, kajti: pešec, ki namerava čez vozišče na mestu, kjer ni zaznamovanega prehoda za pešce, ne sme stopiti na vozišče, če s tem ovira promet vozil.

»Na zaznamovanem prehodu, na katerem je promet pešcev urejen s svetlobnimi prometnimi znaki za pešce, se mora pešec ravnati po teh znakih...«

Na drugih prehodih, kjer za pešce ni posebnih svetlobnih znakov, so pa svetlobni znaki za vozila, ali promet usmerja miličnik, smejo pešci čez vozišče le tisti čas, ko jim dani znak dovoljuje prehod, se pravi tedaj, ko je prometna smer vozilom zaprta.

Kazni:

— z denarno kaznijo 50,00 din se takoj na mestu kaznuje pešec, ki se na zaznamovanem prehodu za pešce, na katerem je promet pešcev urejen s svetlobnimi prometnimi znaki (semaforji) za pešce, ne ravna po teh znakih.

Če pa je s tem prekrškom povzročil neposredno nevarnost za druge v prometu ali prometno nezgodo, se kaznuje s kaznijo 100,00 do 500,00 din ali z zapornim do 30 dni.

— Z denarno kaznijo 20,00 din se takoj na mestu kaznuje:

1. Pešec, ki gre čez vozišče izven prehoda za pešce, če je ta bližje od 100 m od kraja prečkanja.
2. Pešec, ki prečka cesto na kraju, kjer ni posebnega semafora za pešce, ko gori na glavnem voznem semaforu rdeča luč ali ima smer zaprto po miličniku, ki usmerja promet.
3. Pešec, ki pri prečkanju ne pazi na oddaljenost in hitrost vozil, ki se mu približujejo.
4. Pešec, ki ovira promet, ko prečka cesto izven prehoda za pešce.

Če je bila s prekrškom povzročena neposredna nevarnost za druge udeležence v prometu ali prometna nezgoda, se kaznuje storilec (pešec) z denarno kaznijo od 50,00 do 300,00 din.

Prihodnjič: obveznosti voznikov do pešcev.

Marjan Metljak

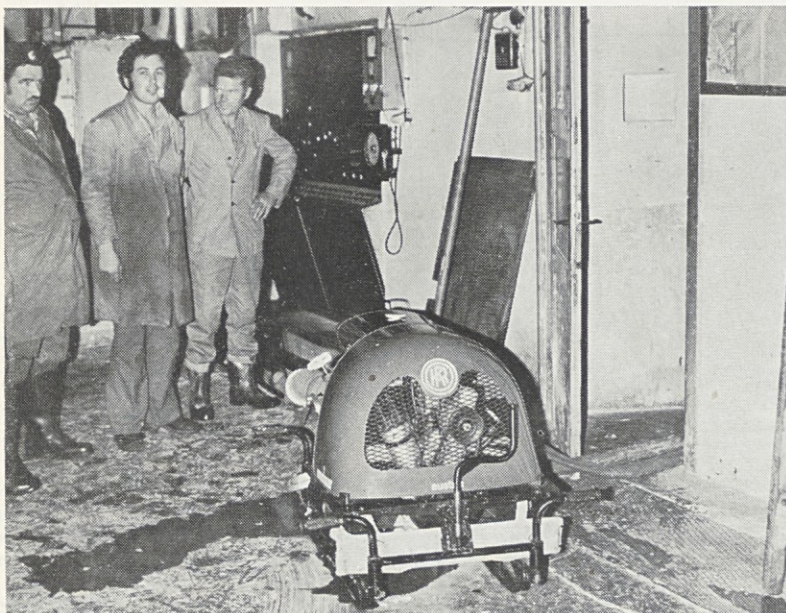
Seminar o vodenju sestankov

VEVČE, OKTOBER — Najrazličnejša vprašanja z vseh področij dela se večinoma rešujejo na sejah in drugih sestankih. Bodi si, da na sestanku sodelujejo ljudje po službeni dolžnosti ali v lastnem interesu.

Uspeh dela na sestanku je odvisen od prizadevanja, truda, sposobnosti in znanja ljudi, ki obravnavajo neko snov. Mnogi ne uspejo, čeprav so zelo sposobni in jim ne manjka strokovnosti in prizadevnosti.

Praksa kaže, da samo znanje vedno ne zadošča. Pomembno je, kako delati, kako vplivati, posredovati ideje, da bodo smotri doseženi. Zaradi slabih sestankov je čisto dosti težav, ki povzročajo užaljenost, zapiranje vase, odtegotvanje javnemu življenju in delovanju, izgubljanje zaupanja v lastne sposobnosti in podobno.

Da bi širši krog sodelavcev seznanili z načinom vodenja sestankov, nekaterim pa to znanje poglobili, je bil sredi tega meseca prirejen seminar s to tematiko. Na seminar so bili povabljeni vsi vodje obratov, vodje organizacij, predstavniki odborov in zborov ter drugi delavci v samoupravnih organih. Seminar je organizirala kadrovska služba s sodelovanjem DU »Boris Kidrič«.

Gasilci: Jani Bricelj (Kašelj), Leon Kurent in Lado Kompore (Vevče) pri eni izmed gasilskih črpalk. V zgodnjem jutru 5. 10. 1974 so komaj sproti praznili kanale

Objavljamo telefonski imenik

VEVČE, OKTOBER — Dobri dve leti sta že minili, odkar smo zadnjikrat objavili interni telefonski imenik. V tem času so se nekatere klicne številke spremenile, nekaj oddelkov je novih, oz. nastale so organizacijske spremembe.

Da bi ne bilo nepotrebne spreševanja ali napačnega klicanja, smo vam postregli z nazadnje veljavnimi klicnimi številkami internih telefonov po oddelkih ali sektorjih. Tisti, ki imajo s telefonom večkrat opraviti, bodo seznam izrezali in ga nalepili v predal ali bližino delovnega mesta in ga tako imeli vedno pri roki.

Centrala 48-141
interno (centrala) 10 in 11

direktor 48-150	23
tajništvo	23
pravnik	81
programski center	25
organizacijsko analitski oddelek	38

Investicijsko razvojni sektor:

pom. dir. — vodja inv. r. sl.	90
tajnik v inv. razv. službi	58

Kadrovski sektor:

vodja kadrovske službe	22
izobraževalni center	98
oddelek za nagrajevanje	98
kadrovik	94
kadrovska evidenca	94
vodja družbenega standarda	51
varnostni inženir	52
ekspedit, kurirka	29
vratar-upravno poslopje	92
glavni vratar	60,28
vratar ob kotlarni	75
gasilski dom, bazen	76
ambulant	70
obratni zdravnik	74
referent za varnost	20
referent za SLO	20
delavska restavracija	48-130

Gospodarsko-računski sektor:

pom. dir. — vodja finančne sl.	41
finančno knjigovodstvo	42
obračun osebnega dohodka	43
menahografi	69
blagajna	59
vodja stroškovnega knjigovodstva	17
stroškovni knjigovodje	18
knjigovodstvo družbenega st.	15

Komercialni sektor:

pom. dir. — vodja komerc. službe	48-020	40
vodja transporta		24
vodja vzdrževanja trans. poti		65

Nabavni oddelek:

vodja nabavnega oddelka	47
nabavni oddelek	48
dispečer za transport	84
garaže	88
vodja razkladalcev	78
vagonka tehtnica	14
robna blagajna Zalag	73
skladišče pomožnega materiala	49
skladišče reparat. materiala	67
skladišče električnega materiala	86
materialni knjigovodja	58

Prodajni oddelek:

vodja prodajnega oddelka 48-058	44
referent za odpremo papirja	45
prodajni oddelek	95
skladišče gotovih izd.	87,46

Uvozni oddelek:

vodja uvoznega oddelka	96
uvozni oddelek	83

Izvozni oddelek:

vodja izvoznega odd.	19
izvozni oddelek	80
devizni referent	91

Proizvodnja tapet:

vodja proiz. tapet	64
odd. za proiz. tapet	85
kolorist	68
skladišče tapet	27
tiskarna	26
vodja prodaje tapet 48-057	30
odd. prodaje tapet	30
trgovina za prodajo tapet	13

Osnovna proizvodnja:

vodja proizvodnje	24
delovodje	31
obratni laborantje	31
vodja obrat. ključ. in maz.	24
papirni stroj I.	32
papirni stroj IV.	89
brusilnica	33
vodja laboratorija	36
laboratorij	37
strojna dodelava	34
ročna dodelava	97
pisarna ročne dodelave	35

Proizvodnja premaznih papirjev:

vodja premaznega oddelka	72
dodelava premaz. pap.	71
priprava premazne mase	79

Energetika:

vodja energetskega odd.	93
energetski odd.	93
kalorična centrala	53
hidrocentrala Fužine	54
dežurni elektriki, stik. 48-036	82

Kontrola izdelkov:

vodja OTK	52
-----------	----

Vzdrževanje:

vodja vzdrževanja	50
gradbeni referent	57
elektro	
priprava dela stroj.	77
elektro	56
pisarna delavnic	66
konstrukcija	55
kovinarska delavnica	61
elektro delavnica	62
mizarska delavnica	63
gradbišče »Gradiš«	39
gradbišče »Hidromontaža«	16

Gasilci so reševali elektromotorje

VEVČE, OKTOBER — Tudi najstarejši delavci ne pomnijo, da bi bil pretok vode na jezu med desnim bregom in Janezijskim tolikšen kot v dneh od 4. do 6. oktobra letos. Voda je že vdiral v poslopje I. papirnega stroja. Posebno v nevarnosti so bili elektromotorji črpalk v kanalih stroja. Le vztrajnemu delu domačih gasilcev, katerim sta priskočila na pomoč tudi PGD Zg. Kašelj in PGD Sostro, se je zahvaliti, da je proizvodnja tekla nemoteno in da so bil rešeni pogonski stroji pred potopitvijo.

Med nivojem Ljublanice in Janezijskim mostom je bilo le še 2 do 3 cm razlike

Aerobik za ženske

Ker so počitnice že krepko za nami, lahko začnemo z vadbo za pridobivanje kondicije z vožnjo s kolesom. In ker je jesen najčudovitejši čas za izlete, ki jih lahko združimo s koristnim nabiranjem raznih sadežev, vam prav gotovo ne bo težko sestiti na kolo, se odpeljati do gozda in tam v hrib po gobe. Kako se pridobivajo točke, ste se že seznanile, pa si jih oglejmo natančneje:

POD 30 LET

teden	dolžina steze m	minute	tedensko	točke
1	3200	12:30	5	—
2	3200	11:00	5	5
3	3200	9:45	5	5
4	4800	16:00	5	7 ½
5	4800	14:30	5	7 ½
6	6400	20:00	5	10
7	8000	25:00	5	12 ½
8	9600	30:00	5	15
9	11200	35:00	4	22
10	12800	40:00	4	26

OD 30—39 LET

1	3200	13:00	5	—
2	3200	12:00	5	—
3	3200	10:00	5	5
4	4800	17:00	5	7 ½
5	4800	15:00	5	7 ½
6	6400	22:00	5	10
7	6400	21:00	5	10
8	8000	26:00	5	12 ½
9	8000	25:30	5	12 ½
10	9600	31:00	5	15
11	11200	36:00	4	22
12	12800	42:00	4	26

OD 40—49 LET

1	3200	13:30	5	—
2	3200	12:30	5	—
3	3200	10:30	5	5
4	4800	17:30	5	7 ½
5	4800	15:00	5	7 ½
6	6400	23:30	5	10
7	6400	22:00	5	10
8	8000	27:00	5	12 ½
9	8000	26:00	5	12 ½
10	9600	33:00	5	15
11	9600	32:00	5	15
12	11200	38:00	4	22
13	11200	37:00	4	22
14	12800	44:00	4	26

OD 50—59 LET

1	3200	14:00	5	—
2	3200	13:00	5	—
3	3200	11:00	5	5
4	4800	17:45	5	7 ½
5	4800	16:00	5	7 ½
6	4800	15:30	5	7 ½
7	6400	23:45	5	10
8	6400	23:00	5	10
9	8000	28:00	5	12 ½
10	8000	27:00	5	12 ½
11	9600	34:00	5	15
12	9600	33:00	5	15
13	11200	40:00	4	22
14	11200	38:00	4	22
15	12800	47:00	4	26
16	12800	46:00	4	26

NAD 60 LET

1	1600	10:00	5	—
2	1600	8:00	5	—
3	3200	16:00	5	—
4	3200	14:00	5	—
5	3200	11:30	5	5
6	4800	17:45	5	7 ½
7	4800	17:30	5	7 ½
8	4800	17:00	5	7 ½
9	6400	25:00	5	10
10	6400	24:30	5	10
11	6400	24:00	5	10
12	8000	29:30	5	12 ½
13	8000	29:00	5	12 ½
14	8000	28:30	5	12 ½
15	8000	28:00	5	12 ½
16	9600	33:30	5	15
17	9600	35:00	5	15
18	9600	34:00	5	15

Če se morda niste mogle odločiti ne za eno ali drugo vadbo, prosite v knjižnici, naj nabavijo, če je seveda še nimajo, knjigo: Mildred in Kenneth Cooper AEROBIK ZA ŽENE! Žal je še nimamo v slovenskem prevodu, vendar vam točke tudi v srbohrvaščini ne bodo delale preglavic. Pa srečno!

Alojz Smrekar

O kroničnem alkoholizmu in alkoholikih

VEVČE, MAJ-JUNIJ — Po definiciji odbora strokovnjakov za duševno zdravje pri svetovni zdravstveni organizaciji so »alkoholiki prekomerni pivci, pri katerih se odvisnost od alkohola kaže bodisi v izrazitih duševnih motnjah, bodisi v prizadetem telesnem in duševnem zdravju, v odnosih z okolico, v njihovem družbenem in ekonomskem položaju ali šele v znanilcih omenjenih težav. Zato jih je treba zdraviti.« Alkoholizem nastopa v različnih oblikah, ki so odvisne od pivskih navad in vrst pijače, ki so značilne za posamezne dežele, medtem ko v anglosaksonskih in skandinavskih deželah, kjer je pitje močnih alkoholnih pijač najbolj razširjeno, izraz alkoholizem označuje zgolj alkoholomanijo, pa obsega v sredozemskih deželah, kjer pijejo predvsem vino, beseda alkoholizem vse oblike prekomernega uživanja alkoholnih pijač, ne glede na stopnjo alkoholomanije.

V Združenih državah je alkoholizem na četrtem mestu med glavnimi problemi ljudskega zdravja, in sicer za boleznimi srca, rakom in duševnimi boleznimi. V vseh deželah, kjer so izvedli ankete, so ugotovili, da zajedaj alkoholizem od 3 do 20% odraslih delavcev, kar pomeni najbolj razširjeno bolezen na svetu.

Vzroki

Na osnovi opazovanja bolnikov alkoholikov delimo vzroke za zlorabo alkoholnih pijač v dve veliki skupini: v prvo spadajo zunanji, od posameznika neodvisni vzroki, ki izvirajo iz družbe ali poklica in so vezani na tradicijo in predsodke, v drugo pa notranji vzroki: nekateri posamezniki so namreč na fizičnem, predvsem pa duševnem ustroju nagnjeni k uživanju alkohola.

Anglosaksonski in skandinavski opazovalci ugotavljajo na splošno le majhen odstotek nagnjenosti do alkohola med uživalci čaja, mleka, sadnih sokov, zato pripisujejo duševnim dejavnikom skoraj izključno prednost. Nasprotno pa za alkoholike v deželah, kjer je poraba vina velika, npr. v evropskih sredozemskih deželah, v Franciji, Italiji ali v nekaterih južnoameriških deželah, v Čilu npr., ni mogoče reči, da so bili že v začetku duševno prizadeti.

Učinek alkoholnih pijač

Učinek alkoholnih pijač na človeški organizem je mnogovrsten. Razlikujemo enkratno zastrupitev z alkoholom ali pijanost in kronično zastrupitev ali alkoholno obolenje, ki pa se delno prekrivata.

Enkratna zastrupitev

Enkratna zastrupitev pozna več faz, katerih oblike so odvisne od odstotka alkohola v krvi (alkoholemija). Vendarle razmerje ni vedno stalno; učinki, ki jih povzroča ista količina alkohola, se lahko spreminjajo od človeka do človeka, še več, pri isti osebi od obdobja do obdobja. Zastrupitev se pojavlja na dveh nivojih: pri absorpciji in pri presnovi alkohola.

Absorpcija (prehod alkohola iz želodca in črevesa v kri) je odvisna od:

a) koncentracije: večja je koncentracija alkohola v pijači, izrazitejša je alkoholemija (večji je promil alkohola v krvi);

b) drugih kemičnih sestavin pijače: bolj kot je zaužita tekočina sestavljena, počasneje se alkohol absorbira;

c) hrane v želodcu: alkohol, ki ga zaužijemo na tešče, povzroča izrazitejšo alkoholemijo, ki hitreje doseže višek, s tem pa tudi izrazitejšo motnjo;

d) od telesne teže: enaka količina absorbiranega alkohola povzroča pri lažjih ljudeh močnejšo koncentracijo alkohola kot pri težjih;

e) od navajenosti: znaki alkoholemije so izrazitejši pri stalnih pivcih, kot pri osebah, ki niso vajene učinkov alkohola, pri alkoholikih v težji fazi boleznih ugotavljamo zmanjšano mero prenašanja alkohola, kar je eden od znakov telesnega propadanja zaradi alkohola.

Pri presnovi alkohola (metabolizmu) gre za oksidacijo že absorbiranega in v telesu porazdeljenega alkohola — proces oksidacije poteka predvsem v jetrih. Pri procesu nastaneta ogljikov dioksid in voda, obenem pa se sprosti 7 kalorij na gram zaužitega alkohola. Kot vmesni produkt nastaneta acetaldehid in oetna kislina, ki zavirata izkoristek sladkorja in maščob in tako omeji dovajanje hrane in ruši ravnovesje hranilnih snovi. Od tod izvirata karencija in acidoza (zakislitev krvi), ki ju pogosto srečamo pri hudih alkoholikih. Samo majhna količina alkohola (od 5 do 15%) se direktno izloči z urinom, znojem in pri izdihu. Hitrost omenjene oksidacije je pri človeku povprečno 0,1 g na kilogram telesne teže v eni uri, ne glede na energetske potrebe organizma.

Zato je napačno trditi, da telesni napor ali mraz pospešujeta oksidacijo. Iz tega sledi, da je alkohol enako strupen za ročnega ali pisarniškega delavca. Meja varnosti je dosežena, ko je količina sprejetega alkohola enaka 10% oddane energije, to pomeni, da sme ročni delavec v 24 urah spiti pol do tričetrt litra vina, ki vsebuje 10% alkohola.

Tabela bolezenskih znakov, ki nastanejo pri enkratni zastrupitvi z alkoholom, predstavlja v glavnem štiri faze:

a) začetna faza: od 0,25 g na liter krvi in do trenutka, ko oseba zazna neznatne spremembe telesnega in duševnega stanja, lahko določeni psihomotorični preizkusi in analize duševnih sposobnosti pokažejo različne motnje. To so: motnje vida — zmanjša se občutek za površino, zoži se vidno polje, počasni in neenakomerni refleksi, komaj opazno načete funkcije perifernega živčnega sistema, oslabitev čuta za ravnovesje, pri psihotehničnih preizkusih se zmanjša natančnost in poveča število napak. Pri večini oseb se že pri koncentraciji 0,3 g/l kažejo motnje na elektroencefalografskem zapisu.

b) Faza razdraženosti se pojavi lahko od 0,5 do 1 g/l. Gre za popustitev osnovnih duševnih procesov, ki jih spremlja naraščajoče izgubljanje samokontrole in samokritike in pa naraščajoča ohromitev višjih psihičnih procesov.

Stanje ugodja (ali agresivnosti) je pravzaprav prvi stadij razkrajanja osebnosti.

c) Faza neskladja (inkoordinacije). Zanj so značilne motnje v ravnovesju, neskladno gibanje, trepetanje, prebavne motnje, duševna zmeda in zmanjšana občutljivost. To je klasična pijanost, pri kateri je stopnja alkoholemije od 1,5 do 3 g glede na po-

sameznika. Pijanost te vrste se lahko konča z bolj ali manj dolgim in globokim spanjem, ki zapusti ob prebuditvi značilne bolezenske znake.

d) Faza kome — nezavesti: od 3 do 4 g/l nastopi nezavest: človek je, kakor pravimo, na smrt pijan, neobčutljiv na zunanje dražljaje, refleksov nima, koža je hladna, telesna temperatura se zniža. Od 4 g/l dalje lahko nastopi smrt.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Prvi kontejnerji za celulozo z Japonske

VEVČE, OKTOBER — Prvi kontejnerji celuloze z Japonske so prispeli na Vevče 14. t. m. Pot te celuloze je dvojna. Ali pridejo preko Genove in Sežane direktno na Vevče, ali preko Sovjetske zveze v Celje in od tu v našo tovarno. V celoti bo trenutno z Japonske dobavljeno 280 kontejnerjev ali 1500 ton celuloze v balah.

Za večjo varnost na vpadnicah

VEVČE, OKTOBER — Služba za varnost pri delu je predlagala predelavo in dopolnitev semaforškega sistema na skoraj vseh vpadnicah industrijskega tira znotraj in zunaj tovarniških objektov. O predlogu preureditve svetlobnih in prometnih znakov je razpravljala tudi delavski svet organizacije združenega dela in preureditev odobril. Vsa dela bo opravilo podjetje za avtomatizacijo prometa.

S predračunom 106.087,10 din sta se strinjala tudi energetika in transportni oddelek. Stroški bodo delo iz plana malih investicij, delo pa bo predvidoma opravljeno v treh mesecih.

Smučarji za rekreacijo - pozor!

V zimski sezoni 1974/75 se boste gotovo priključili akciji: »Čim več ljudi na sneg.«

Vsakdo, ki želi z nami sodelovati pri rekreativnem smučanju in morebitnem amaterskem tekmovanju, dobi vsa navodila in informacije pri tov. Janezu Trniku (obrat za premazovanje papirja). Ne zanemarjajte zdravega zimskega športa!

Nogometaši Slavije se letos uvrščajo v sredino lestvice tekmovanja v SNL. (Na sliki: pred tekmo še nekaj kratkih strokovnih navodil trenerja)

Hokejisti Slavije v lanski sezoni

Začela se je hokejska sezona

VEVČE, OKTOBER — V prvi zvezni hokejski ligi tekmuje letos 15. klubov. Razdeljeni so v skupine A, B, C. Ob uspešnem tekmovalju v lanski sezoni so se hokejisti domače Slavije uvrstili na 4. mesto v elitno družbo HK Jesenice, HK Medveščak in HK Olimpija, ki tvorijo skupino A. V skupini B so še štirje slovenski klubi ter Mladost in INA iz Hrvaške, v skupini C pa Crvena zvezda in Partizan iz Beograda, Spartak iz Subotice in Vardar in Vojvodina.

Tekmovalje v posameznih skupinah bo četverokrožno. Po končanem prvem delu se bosta prvaka iz skupine B in C pridružila skupini A.

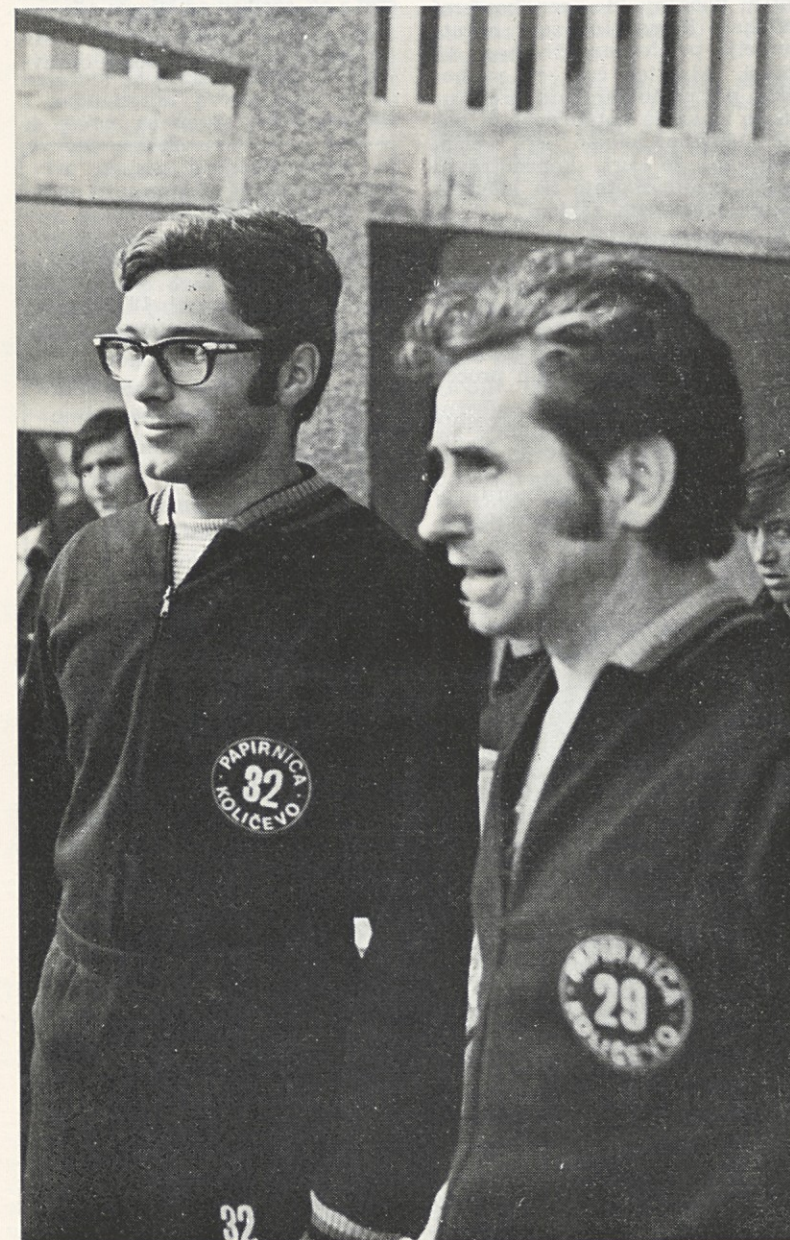
Ljubiteljem hokeja na ledu zlasti pa privrzcem Slavije objavljamo delni razpored tekem:

- I. kolo:
 Sobota 19. X. 1974
 Slavija : Olimpija
 Sobota 26. X. 1974
 Medveščak : Slavija

- sreda 6. XI. 1974
 Jesenice : Slavija
 II. kolo:
 sobota 2. XI. 1974
 Slavija : Jesenice
 sobota 9. XI. 1974
 Olimpija : Slavija
 sobota 16. XI. 1974
 Slavija : Medveščak

- III. kolo:
 sobota 23. XI. 1974
 Jesenice : Slavija
 sreda 27. XI. 1974
 Slavija : Olimpija
 sobota 7. XII. 1974
 Medveščak : Slavija

- IV. kolo:
 sobota 14. XII. 1974
 Slavija : Jesenice
 sobota 11. I. 1975
 Olimpija : Slavija
 sobota 18. I. 1975
 Slavija : Medveščak

Pozabljena fotografija s XVI. športnih iger papirničarjev SRS. (Na sliki: količevski športniki)

Rešitev anagramne mreže

Vodoravno: 1. SATINER, 5. TANGO, 8. LEPENKA, 9. SODAR, 10. LAK, 12. KVADER, 16. NASVET, 19. SEMIT, 20. RENČE, 21. KARTON, 24. KAKOLIN, 28. PEČ, 30. POKOL, 31. RAKITNA, 32. REKET, 33. ANTIKVA.

Navpično: 1. SILAK, 2. TEPKA, 3. NANDE, 4. REAL, 5. TRSKA, 6. NADAV, 7. OBRAT, 11. ANORAK, 13. VRSTA, 14. DOMET, 15. RATINE, 17. SINKO, 18. ELEMI, 21. KOPER, 22. RAKEK, 23. OPLAT, 25. ASKET, 26. LETAK, 27. NJASA, 29. ČRNA.

Anagramno mrežo iz prejšnje številke »Našega dela« so pravilno rešili in imeli srečo pri žrebanju naslednji bralci:

- 10.—din — Klanjčar Nada, Vevče
 10.—din — Ločniškar Karolina, Vevče
 10.—din — Kogej Cirila, Vevče
 30.—din — Močan Ivan, Količevo
 60.—din — Gradišek Hilda, Vevče

Rekordna proizvodnja francoske papirne industrije

V prvem polletju 1974 so bile proizvodne kapacitete francoske industrije papirja in lepenke polno koriščene. Za celotno leto računajo s 7-odstotnim porastom proizvodnje, na 4,7 milij. ton (1973 : 5,6 %). Vrednostno se bo zaradi porasta cen promet povečal celo za 45 %. Izvoz se bo od 591.000 ton v letu 1973 zvišal letos na 800.000 (+ 35 %). Ta razvoj ni le posledica mednarodnega tržnega položaja, temveč je pogojen tudi z dejstvom, da je zaradi uradno blokiranih domačih cen izvozno poslovanje rentabilnejše. Relativno zanemarjanje domačega trga je razvidno tudi iz rekordnega uvoza, ki bo letos blizu 1,65 milij. ton proti 1,5 milij. ton v letu 1973

(Vir: Nachrichten für Aussenhandel 194, 8. 10. 1974)

Franciju v spomin

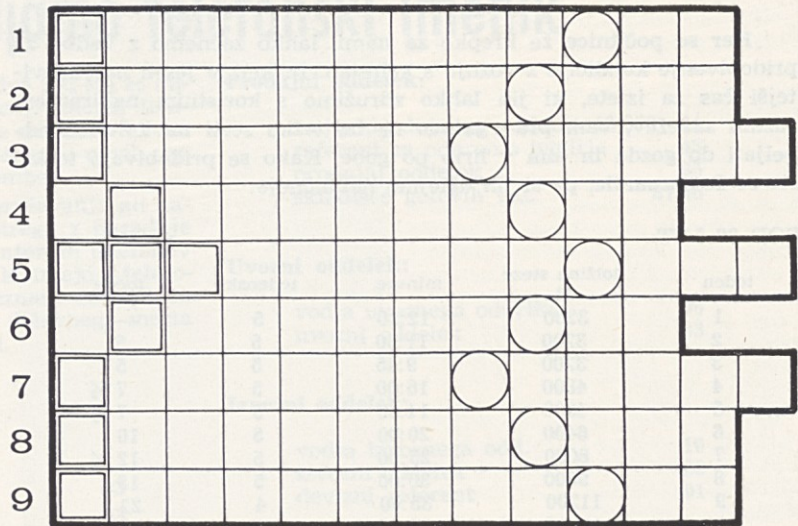
VEVČE, OKTOBER — Žalostno in presenetljivo je dospela 14. oktobra 1974 med nas vest, da je nenadoma umrl član našega kolektiva — Franc Kamnar.

Z delom v Papirnici Vevče je začel 26. 9. 1958. Skoraj celotno delovno dobo je opravljal dela laboranta II, zadnji dve leti pa je bil laborant vhodne kontrole. Star komaj 33 let je postal žrtev hude bolezni, ki ga je spremljala že dolgo, vse huje pa zadnja leta, tako, da ni bil varen ne na cesti ne na delovnem mestu.

Vsa leta je delal vestno in marljivo. V njegovem delovnem okolju je bil vedno pripravljen pomagati in bil priljubljen med vsemi ki so ga poznali. Nemila usoda je pretrgala njegovo življenjsko pot, trdo in neprijetno vse od zgodnje mladosti. V najlepših letih je moral tej usodi kloniti, ko so kolektiv in njegovi ožji sodelavci najmanj pričakovali.

Njegova nenadna in pre zgodnja smrt nas je vse globoko prizadela. Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

Zlogovnica

Iz zlogov: AV — CA — CI — CI — ČE — DO — DUK — DUŠ — FA — GOR — I — JA — KA — KO — KO — KON — LA — LI — LJA — LJI — MI — MLA — NA — NJE — NO — NOST — PO — PRA — SKA — SKA — SLAD — SLO — ŠI — TE — TER — TOR — U — VA — VA — VE — VEN — VI — ZEM — ZEM — ZU

sestavite devet besed naslednjega pomena:

1. naziv tovarne papirja ob Muri, znane po izdelkih »Paloma«,
2. enota za merjenje pisateljskega dela, ki ima 30.000 grafičnih znakov (dve besedi),
3. zastopniki narodno-radikalne, nazorsko liberalne politike na Slovenskem, ki so v umetnosti težili k realizmu. Izdajali so literarno glasilo »Ljubljanski zvon« in bili nasprotniki staroslovcem,
4. sprevodnica na vlakih ali avtobusih,
5. zahtevanje ali dokazovanje pravice do česa, kar komu po dogovorih ali predpisih logično pripada,
6. nemški nacionalni socializem, ki ga je v Nemčiji in okupirani Evropi uvedel Hitler,
7. širokostrčnost, nesebičnost, razumevanje potreb drugih ljudi,
8. velik otok na severu Sovjetske zveze med Barentsovimi in Karskim morjem (dve besedi),
9. ženska, ki se aktivno ukvarja z invencijami, iznajditeljica.

Ob pravilni rešitvi (v lik morate vpisati vse zloge), boste na označenih poljih — brano od zgoraj navzdol — dobili dve karakteristični besedi, ki pri nas poimenujeta temeljne listine, s katerimi delovni ljudje urejajo medsebojne odnose, delitev dohodka in osebnih dohodkov, združevanje in druge važne zadeve splošnega in gospodarskega pomena.

I. S.

Rešitev zlogovnice pošljite na uredništvo »Našega dela« do 10. novembra 1974. Nagrade so običajne.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

Papirnica Vevče

September 1974:

Prišli:

- RUDOLF Frančiška, pomočnica kuharice
 STANKOVIČ Nenad, I. pom. dodel. str. v prem. odd.
 JEZEK Vinko, ključavničar III
 VREČAR Franc, električar III
 PILDEK Zvonko, pom. delavec
 KRIZMANIČ Dragan, pom. zavijača prem. pap.
 VELIČKOVIČ Sladan, paznik pap. str.
 VASILIČ Ljubinko, paznik pap. str.
 TREPČA Hetem, II. pom. preč. rez. str. v prem. odd.
 ZENELI Murat, vnašalec
 HRIBAR Pavel, pom. vod. gladilnega str.

Odšli:

- KARADIČ Milič, samovoljno zapustil delo
 GORSE Anton, prenehanje delovnega razmerja za določen čas
 URBANČ Dušan, odšel v JLA
 DEBELJAK Ivan, samovoljno zapustil delo
 SEHIČ Esad, odšel v poskusni dobi
 KURTOVIČ Enver, odšel v JLA
 NEGOIČIČ Božidar, samovoljno zapustil delo
 BELIČ Dušan, samovoljno zapustil delo
 CAJHEN Simon, odšel v JLA
 POTOČNIK Rafko, prenehanje delovnega razmerja za določen čas

- KOLENC Rado, prenehanje delovnega razmerja za določen čas
 STEMPIHAR Marija, prenehanje delovnega razmerja za določen čas
 KOTAR Zofija, prenehanje delovnega razmerja za določen čas
 VIDERGAR Tone, prenehanje delovnega razmerja za določen čas
 TRILAR Alojz, prenehanje delovnega razmerja za določen čas
 HOLOZAN Anton, prenehanje delovnega razmerja za določen čas
 PODOBNIK Ivan, prenehanje delovnega razmerja za določen čas
 DJOSIČ Čedo, samovoljno zapustil delo

Poročili so se:

- VUJASIN Simo s Šilič Ružo
 Cestitamo!

Rodili so se:

- STUHEC Antonu sin Milan
 Cestitamo!

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo — Izdajata ga delavska sveta — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Milan Deisinger, Milan Korošec, Jože Marolt, Ljubo Milič, Tone Novak, inž. Danilo Skerbinek — Tehnični urednik Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani
 Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 23. 1. 1974 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.